

A photograph of a man and a woman walking away from the camera down a forest path. The man is on the left, wearing a dark green jacket and an orange beanie. The woman is on the right, wearing a red jacket and has long blonde hair. They are walking on a dirt path surrounded by tall evergreen trees. The lighting is soft, suggesting late afternoon or early morning.

Årsrapport 2020

Gjensidige Pensjonsforsikring AS

Gjensidige

Årsberetning 2020

Gjensidige Pensjonsforsikring AS (GPF) er et heleid datterselskap av Gjensidige Forsikring ASA og har hovedkontor i Oslo. Selskapets virksomhet er rettet mot liv- og pensjonsmarkedet og det tilbys produkter til privat- og bedriftsmarkedet. Selskapet ble etablert i 2005 og fokuserer på salg av innskuddsbaserte pensjonsordninger og risikodekninger både til næringslivskunder og til individuelle kunder.

Foretaket leverer produkter innen følgende hovedgrupper:

- Kollektiv tjenestepensjon - Innskuddsbaserte ordninger med tilknyttede risikodekninger
- Forvaltning av pensjonskapitalbevis og fripoliser
- Individuell pensjonssparing (unit linked)
- Individuell uførepensjon

Foretaket tilbyr utelukkende eksternt forvaltede fond som plasseringsalternativ i investeringsvalgsporteføljen.

Distribusjon av foretakets produkter skjer hovedsakelig gjennom morforetaket Gjensidige Forsikring ASA. I tillegg benytter GPF seg av andre eksterne samarbeidspartnere. Private pensjonsprodukter distribueres på nett og gjennom et eget salgskorps.

Covid-19

Covid-19 pandemien har hatt en begrenset effekt på virksomhetens resultater. Som følge av fallet i aksjemarkedet i 1. kvartal opplevde foretaket negativ finansavkastning og etterfølgende lavere forvaltningsinntekter gjennom sommeren. Situasjonen bedret seg utover høsten og dagens nivå på forvaltningskapitalen og tilhørende forvaltningsinntekter ligger godt over det de var før pandemien. Foretakets øvrige inntekter blir i liten grad påvirket av pandemien på kort sikt, men er eksponert mot økt uførhet på lengre sikt som følge av oppsigelser og konkurser og reduksjon i medlemsbestand. Grunnet behandlingstiden tar det normalt ett til to år før en eventuell økning blir synlig. For å være best mulig forberedt har GPF siden mars i år balanseført all risikopremie knyttet til uføreproduktene.

Pandemien har presset rentenivået nedover og gjort det mer krevende å innfri garantier samtidig som solvensmarginen påvirkes negativt. For å styrke foretakets solvensmargin ble det tegnet reassuranse for masseavgang, noe som har vært medvirkende til at solvensmarginen gjennom året har holdt seg på et tilfredsstillende nivå. GPF har også klart å innfri stort sett alle rentegarantiforpliktelser og bruk av tilleggsavsetninger har vært marginal.

Året som gikk

GPF oppnådde et godt resultat i 2020. Året var preget av jevn og god drift med vekst i kundeporteføljene og kapital som forklarer økte administrasjons- og forvaltningsinntekter. I fjor ble det realisert et positivt risikoresultat knyttet til fripolisene som følge av en økning i reaktiveringer av tidligere meldte uføre. En slik utvikling har ikke blitt gjentatt i år som forklarer de reduserte forsikringsinntektene. God finansavkastning medførte at foretakets finansinntekter holdt seg på et tilfredsstillende nivå.

Salgsmessig har året også vært godt med godt tilslag av nye kunder. Foretakets største kunde forsvant imidlertid ved inngangen til 2020 og derfor ligger det totale antall medlemmer for kollektiv innskuddspensjon litt under inngangsverdien ved årets start. Tilfanget av PKB'er har vært meget bra og antall poliser er økt med ca. 9 prosent.

Markedsandelen innen kollektiv innskuddspensjon utgjorde 2,2 prosent og innenfor individuell pensjon 6,9 prosent. Markedsandelen for tilflyttede private pensjonsmidler utgjorde

8,3 prosent og for kollektive pensjonsmidler 8,6 prosent. For individuell uførepensjon var markedsandelen 22,0 prosent. (Kilde: Finans Norge / tredje kvartal 2020).

Resultat

Forfalte bruttopremier beløp seg til 5.748,6 millioner kroner i 2020. Av dette var henholdsvis 3.913,4 millioner kroner forfalte premier og 1.835,2 millioner kroner tilflyttede midler. Til sammenlikning utgjorde forfalte bruttopremier i 2019 5.623,0 millioner kroner, hvorav 3.938,9 millioner kroner var forfalte premier og 1.684,1 millioner kroner var tilflyttede midler. Forfalte premier økte som følge av vekst i kundeporteføljen relatert til kollektiv innskuddspensjon og individuell uførepensjon.

For fripoliseporteføljen ble det realisert et finansresultat utover garantert rente på 16,0 millioner kroner. GPF har gjennom året fulgt en konservativ investeringsstrategi. Livselskapene er pålagt å styrke premiereservene innen 2021, slik at de er i stand til å dekke forventede økende fremtidige forpliktelser som følge av en generelt økende levealder. GPF startet tidlig med oppreserveringen og var ferdig i 2018 etter at 196,5 millioner kroner var tilført reserven. Totale tilleggsavsetninger var ved utgangen av året 295,8 millioner kroner mot 284,0 millioner kroner i 2019.

For den øvrige kollektivporteføljen ble det oppnådd 87,9 millioner kroner i finansresultat. Av dette ble 57,9 millioner kroner tildelt kundene, hvorav 55,0 millioner kroner var i henhold til garantert avkastning. GPF sin andel av avkastningen knyttet til den øvrige kollektivporteføljen endte på 29,9 millioner kroner.

Øvrige finansinntekter endte på 6,2 millioner kroner og er avkastning på selskapskapitalen.

Erstatningskostnadene, inklusive overføring til andre selskap som følge av fraflytting, utgjorde 3.479,3 millioner kroner i 2020 og 2.760,0 millioner kroner i 2019.

Forsikringsrelaterte driftskostnader beløp seg til 291,1 millioner kroner i 2020 inkludert kostnader fakturert for konserntjenester. Totale forsikringsrelaterte driftskostnader i 2019 var 275,6,0 millioner kroner. Kostnadsveksten skyldes økt forretningsvolum og avledet økt bemanning i tillegg til økte avskrivninger som følge av forkortet avskrivningsprofil på deler av foretakets IT-investeringer. Kostnadsutviklingen er som forventet.

For regnskapsåret 2020 oppnådde GPF et totalresultat på 124,1 millioner kroner, mot 147,7 millioner kroner i 2019. Styret bekrefter at regnskapet er avgitt under forutsetning om fortsatt drift.

Egen Pensjonskonto

Stortinget vedtok 09.04.19 endringer i innskuddspensjonsloven (egen pensjonskonto mv.).

Reglene innebærer at arbeidstakere i bedrifter med innskuddspensjonsordninger får samlet sine pensjonskapitalbevis og får forvaltet disse sammen med sin aktive pensjonsopptjening på én pensjonskonto i arbeidsgivers pensjonsordning, eventuelt hos en selvvalgt leverandør. Det er også vedtatt å oppheve den såkalte 12-månedersreglen, slik at arbeidstakere i innskuddspensjonsordninger skal ha rett til å få med seg sin opptjente pensjonskapital uavhengig av lengden på arbeidsforholdet.

Innføring av egen pensjonskonto (EPK) har til formål å gi «mer pensjon for pengene» samt at arbeidstakerne får bedre oversikt og kunnskap om egen pensjon. Ikrafttredelse er 1. januar 2021.

Det er usikkert hvordan EPK vil påvirke markedet. Produktet åpner opp for nye tilbydere utover de tradisjonelle livsselskapene og konkurransen skjerpes i et allerede tøft marked. GPF har arbeidet intenst med å forberede tilpasninger for å håndtere både marked og produkt. Det er blitt nedlagt et betydelig arbeide i å etablere gode kundetilpassede løsninger som vil gjøre foretaket til en attraktiv leverandør. EPK skaper nye muligheter og GPF vil aktivt arbeide for å ta en posisjon i dette nye markedet.

Avkastning

GPF tilbyr tre hovedalternativer for forvaltning av innskuddspensjon, aktiv, kombinert og indeks forvaltning. Kundene kan velge mellom ulike risikoprofiler: trygg, balansert, offensiv og alderstilpasset.

Året 2020 har vært et turbulent år i finansmarkedene på grunn av covid-19. I løpet av de verste dagene i mars falt MSCI World Index med 32 prosent, målt i USD. Stimuleringer gjennom ulike tiltak samt positive vaksinyheter bidro til å snu markedene, og MSCI World endte positivt med 15,9 prosent for 2020. Den amerikanske S&P 500 indeksen steg med 18,4 prosent, fremvoksende økonomier (MSCI EM) steg med 15,8 prosent, mens Europa MSCI Europe (Pris) endte ned -4,3 prosent. Norge hadde også en relativt svakere utvikling, og Oslo Børs OSEBX endte opp med 4,6 prosent og OSEFX indeksen steg 7,3 prosent.

For første gang i historien kuttet den norske sentralbanken styringsrenten til 0 prosent. Den amerikanske sentralbanken senket også renten i området 0-0,25 prosent, og den europeiske sentralbanken (ECB) har holdt renten uendret på -0,50 prosent. Utsiktene fremover fra sentralbankene er at rentene vil holdes lave i lang tid fremover.

Den aktive aksjeprofilen hadde en avkastning på 13,4 prosent og den kombinerte aksjeprofilen oppnådde en avkastning på 8,9 prosent. For renteprofilen var avkastningen på 7,6 prosent.

Den bokførte avkastningen for fripoliseporteføljene var 3,5 prosent, mens den verdijusterte avkastning var 3,0 prosent. Gjennomsnittlig rentegaranti for fripoliseporteføljen er på 3,4 prosent. For den øvrige kollektivporteføljen ble den bokførte avkastningen 3,2 prosent og den verdijusterte avkastningen 3,2 prosent.

Balanse

Forvaltningskapitalen økte med 5.026,5 millioner kroner i løpet av 2020, og utgjorde 42.361,7 millioner kroner ved utløpet av året. Foretaket hadde ved utgangen av året en total balanse på 43.945,6 millioner kroner. Av dette utgjorde egenkapitalen 2,3 prosent.

Solvens II

Ved utgangen av 2020 rapporterte foretaket en solvensmargin på 146,2 prosent. Den oppnådde solvensmarginen er på et tilfredsstillende nivå og det er ikke behov for å iverksette tiltak.

Organisasjon

Ved utgangen av 2020 hadde foretaket 85 ansatte. Alle arbeider ved foretakets hovedkontor. Hoveddelen av de ansatte er engasjert i avtaleforvaltning og kundefølgning. I tillegg er det egne avdelinger for marked og digitalisering, produktutvikling og faglig støtte, samt en egen IT avdeling som utvikler og vedlikeholder fagsystemene.

Salg av kollektive pensjonsordninger skjer gjennom morforetaket Gjensidige Forsikring ASA. Her engasjerer GPF et rådgiverkorps bestående av 16 pensjonsrådgivere som er spredd utover i landet med Oslo, Kristiansand, Stavanger, Bergen, Trondheim og Tromsø som geografiske sentre. Salget retter seg først og fremst mot flyttemarkedet av innskuddsordninger. I tillegg er det etablert et salgssenter i Oslo for telefonsalg mot Gjensidige Forsikrings bedriftskunder. Ved utgangen av året var 8 ansatt i

dette senteret. I GPF arbeider det 5 investeringsrådgivere med salg av private pensjonsprodukter. Disse er lokalisert i Oslo og omegn.

Operasjonell risiko

Foretaket vurderer løpende sin egen risikosituasjon i henhold til vedtatte rutiner for internkontroll. Som en del av det årlige plan- og budsjettarbeidet utarbeides det en risikovurdering hvor de viktigste risikoer på kort og lengre sikt beskrives sammen med nødvendige tiltak. Denne vedtas av styret som en del av plan- og budsjettprosessen og følges opp jevnlig gjennom året.

Finansiell risiko

Finansiell risiko er et samlebegrep for flere typer risiko i forbindelse med finansielle eiendeler. Finansiell risiko kan inndeles i markedsrisiko, kredittrisiko og likviditetsrisiko. Disse risikotypene oppstår gjennom GPF sine investeringsaktiviteter. De styres på aggregert nivå og ivaretas gjennom den kapitalforvaltningsstrategi som er utarbeidet for foretaket.

GPF har egen eksponering i finansielle instrumenter gjennom handelslageret. Dette er en teknisk beregnet beholdning som oppstår hovedsakelig som følge av intern behandlingstid for kjøp og salg av fondsandeler på vegne av kundene.

Kollektivporteføljen består av to porteføljer:

- Fripoliseporteføljen
- Øvrig kollektivportefølje

Fripoliseporteføljen og deler av den øvrige kollektivporteføljen har garantert minimumsrente ovenfor kundene og utgjør en finansiell risiko. Gjennomsnittlig garantert rente for fripolisene var 3,4 prosent per 31.12.2020. For den øvrige kollektivporteføljen varierer garantien mellom 2,0 og 2,7 prosent. De viktigste komponentene knyttet til kollektivporteføljen er risiko i forbindelse med aksjekursutvikling, renterisiko og kredittrisiko. Risikostyring og kapitalforvaltning skjer i samsvar med gjeldende regelverk hvor morforetaket Gjensidige Forsikring ASA bistår.

Selskapskapitalen holdes i form av bankinnskudd i norske kroner, samt investeringer i pengemarkedsfond og obligasjoner til amortisert kost.

Risiko for tap på fordringer anses som liten.

Forsikringsrisiko

GPF tilbyr forsikringsprodukter i form av pensjoner, da i hovedsak som kollektiv og individuell uførepensjon. Det er videre tilknyttet innskuddsfritak på medlemmer i innskuddsordningen. Det er også en begrenset portefølje med etterlattdekninger (Ektefellepensjon/Barnepensjon).

Forsikringsrisikoen anses som tilfredsstillende og usikkerheten rundt ikke meldte saker er ivarettatt gjennom erstatningsavsetningene.

Foretaket har reassuranseavtale med både morforetaket Gjensidige Forsikring ASA og eksterne tilbydere som gir en tilfredsstillende dekning ved større variasjoner i inntrufne erstatningstilfeller.

Arbeidsmiljø

Arbeidsmiljøet er godt hvilket bekreftes gjennom personaltilfredshetsundersøkelser. Det har ikke vært registrert skader eller ulykker på arbeidsplassen. Sykefraværet utgjorde 3,4 prosent av samlet arbeidstid.

Likestilling

Som et heleiet datterforetak er GPF omfattet og inkludert i Gjensidiges arbeid og rutiner for likestilling og foretaket inngår i konsernets årlige rapportering.

I GPF søkes det å ha en inkluderende kultur, hvor alle behandles med respekt og likeverd. Det legges vekt på å anerkjenne hverandres kunnskap, kompetanse og styrker uavhengig av kjønn, graviditet, permisjon ved fødsel eller adopsjon, omsorgsoppgaver, etnisitet, religion, livssyn, funksjons-nedsettelse, seksuell orientering, kjønnsidentitet og kjønnsuttrykk og kombinasjoner av disse.

GPF tilbyr i utgangspunktet kun fulltidsstillinger. Vi er imidlertid åpne for å tilby deltid til ansatte som av sosiale, helsemessige eller andre viktige velferdsgrunner søker om midlertidig eller fast redusert stilling. Vi har også noen ansatte i lavere stillingsprosenter, men dette er stillinger av midlertidig karakter som for eksempel internships for studenter. Vi mener med sikkerhet å kunne si at ingen jobber ufrivillig deltid i GPF.

Det legges vekt på å ha en mest mulig lik fordeling mellom kjønn på alle stillingsnivåer, og under ellers like vilkår vil underrepresentert kjønn bli prioritert i forbindelse med ansettelser. Arbeidsordninger i foretaket følger de ulike stillinger og er uavhengig av kjønn.

	2020	2019
Andel kvinner fordelt på stillingsnivå (ledernivå)		
Nivå 1	28,6 %	28,6 %
Nivå 2	60,0 %	40,0 %
Ikke lederansvar	61,3 %	56,9 %
Antall ansatte fordelt på kjønn		
Kvinner	50	37
Menn	35	33
Andel kvinner i styret	60,0 %	75,0 %
Gjennomsnittslønn (samtlige ansatte)		
Kvinner	638.654	651.820
Menn	849.171	832.271
Kvinnerns lønn i andel av menns (stillingsnivå) ¹		
Nivå		

¹ Lønnskartlegging vil gjennomføres første gang for regnskapsåret 2021

	2020	2019
Uttak av foreldrepermisjon (samlet antall dagsverk)		
Kvinner	41	162
Menn	16	0
Sykefravær		
Kvinner	4,0 %	5,4 %
Menn	1,5 %	1,8 %
Fravær pga. syke barn (samlet antall dagsverk)		
Kvinner	19	43
Menn	14	31
Andel deltid		
Kvinner	7,8 %	13,5 %
Menn	0,0 %	0,0 %
Andel midlertidig ansatte		
Kvinner	2,2 %	2,7 %
Menn	3,3 %	2,7 %

Handlingsplan for likestilling og mot diskriminering

I GPF vektlegges en inkluderende bedriftskultur hvor alle opplever å bli behandlet med respekt og likeverd. Organisasjonen ønsker å legge til rette for at mangfold skal prege foretakets aktiviteter og bidra med nye ideer og perspektiver. Man skal kunne kombinere jobb og et godt privatliv, og foretaket skal legge forholdene til rette for dette. Foretaket forventer at alle ansatte opptre med respekt, omtanke og alminnelig høflighet overfor kolleger så vel som konkurrenter, kunder og andre.

Diskriminering eller trakassering skal ikke forekomme, og den som føler seg diskriminert eller mobbet skal bli tatt på alvor. I 2018 kom det nye og oppdaterte retningslinjer for å hindre uønsket seksuell oppmerksomhet.

Prinsipper og prosedyrer for likestilling og mot diskriminering er forankret i foretakets HR-strategi med tilhørende retningslinjer, personalpolitikk og etiske regler.

Handlingsplan for arbeid for likestilling og mot diskriminering fremkommer i note 28.

Bærekraft

GPF inngår i morforetakets omfattende arbeid med bærekraft. Spesielt for GPF arbeides det med å bærekraftsmerke investeringsproduktene og å utvikle bærekraftsprodukter slik at kundene kan ta dette med i sin vurdering i forbindelse med investeringsbeslutninger.

Ytre miljø

Foretaket forurensar ikke det ytre miljøet mer enn vanlig og er omfattet av Gjensidiges miljøpolicy.

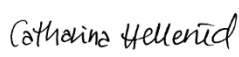
Stilling og resultat

Etter styrets oppfatning gir det fremlagte resultatregnskapet og balansen med tilhørende noter et rettviseende bilde av driften og stillingen ved årsskiftet.

Totalt resultat er på 124,1 millioner kroner hvor 126,8 millioner overføres annen egenkapital og 2,7 millioner kroner reduserer risikoutjevningsfondet. Det er heller ikke etter regnskapsårets utgang inntrådt forhold som etter styrets syn har betydning ved bedømmelse av regnskapet.

Oslo, 11. februar 2021

Styret i Gjensidige Pensjonsforsikring AS

Catharina Hellerud
Styreleder

Kari Østerud

Ida Guldberg

Erik Ranberg

Joakim Gjersøe

Torstein Ingebreitسن
Daglig leder

Resultatregnskap

Millioner kroner	Note	1.1.-31.12.2020	1.1.-31.12.2019
Teknisk regnskap			
Forfalte premier, brutto		3.913,4	3.938,9
Avgitte gjenforsikringspremier		(75,8)	(65,4)
Overføring av premiereserver fra andre forsikringsselskaper/pensjonskasser	18	1.835,2	1.684,1
Sum premieinntekter for egen regning	17	5.672,8	5.557,6
Inntekter fra investeringer i tilknyttede foretak		101,7	73,7
Renteinntekt og utbytte mv. på finansielle eiendeler		173,2	170,4
Verdiendringer på investeringer		(19,3)	17,7
Realisert gevinst og tap på investeringer		(44,8)	18,3
Sum netto inntekter fra investeringer i kollektivporteføljen	13/17	210,8	280,2
Inntekter fra investeringer i tilknyttede foretak		153,3	66,2
Renteinntekt og utbytte mv. på finansielle eiendeler		19,5	19,1
Verdiendringer på investeringer		1.411,3	2.709,9
Realisert gevinst og tap på investeringer		1.225,0	989,4
Sum netto inntekter fra investeringer i investeringsvalgporteføljen	17	2.809,2	3.784,7
Andre forsikringsrelaterte inntekter	17	182,4	167,2
Utbetalte erstatninger, brutto	19	(690,4)	(635,5)
- Gjenforsikringsandel av utbetalte erstatninger	19	15,9	19,2
Overføring av premiereserve og tilleggsavsetninger til andre forsikringsselskaper/pensjonskasser	18	(2.804,8)	(2.143,7)
Sum erstatninger	17	(3.479,3)	(2.760,0)
Endring i premiereserve, brutto		(455,6)	(513,5)
Endring i gjenforsikringsandel av premiereserven		69,3	63,1
Endring i tilleggsavsetninger		(11,8)	(42,5)
Endring i kursreguleringsfond		19,6	(15,5)
Endring i premiefond, innskuddsfond og fond for regulering av pensjoner mv		1,9	1,5
Sum resultatførte endringer i forsikringsforpliktelsen - kontraktfastsatte forpliktelser	17	(376,6)	(506,9)
Endring i premiereserve		(6.842,8)	(7.455,2)
Endring i gjenforsikringsandel av premiereserven		1,6	
Endring i premiefond, innskuddsfond og fond for regulering av pensjoner mv		2.275,2	1.426,5
Sum resultatførte endringer i forsikringsforpliktelsen - særskilt investeringsportefølje	17	(4.565,9)	(6.028,7)
Overskudd på avkastningsresultatet		(1,7)	(3,9)
Risikoresultat tilordnet forsikringskontraktene			(22,1)
Sum midler tilordnet forsikringskontraktene - kontraktfastsatte forpliktelser		(1,7)	(26,0)
Forvaltningskostnader		(8,6)	(14,7)
Salgskostnader		(22,4)	(19,7)
Forsikringsrelaterte administrasjonskostnader (inkl. prov. for mottatt gjenforsikring)	4	(260,1)	(241,2)
Sum forsikringsrelaterte driftskostnader		(291,1)	(275,6)
Resultat av teknisk regnskap	17	160,6	192,6
Ikke-teknisk regnskap			
Renteinntekt og utbytte mv. på finansielle eiendeler		21,8	11,1
Verdiendringer på investeringer		(10,7)	3,2
Realisert gevinst og tap på investeringer		6,9	3,4
Sum netto inntekter fra investeringer i selskapsporteføljen		18,0	17,7
Andre kostnader	11	(11,9)	(13,4)
Resultat av ikke-teknisk regnskap		6,2	4,3
Resultat før skattekostnad		166,8	196,9
Skattekostnad	15	(40,8)	(48,6)
Resultat før andre inntekter og kostnader		126,0	148,3
Estimatendringer knyttet til ytelsesbaserte pensjonsordninger		(2,5)	(0,8)
Skatt på andre inntekter og kostnader som ikke blir omklassifisert til resultatet	15	0,6	0,2
Totalresultat		124,1	147,7

Balanse

Millioner kroner	Note	31.12.2020	31.12.2019
Eiendeler			
Immaterielle eiendeler	6	22,2	48,1
<i>Bygninger og andre faste eiendommer</i>			
Rett-til-bruk eiendom	27	7,5	10,3
<i>Finansielle eiendeler som måles til amortisert kost</i>			
Utlån og fordringer		251,0	225,9
<i>Finansielle eiendeler som måles til virkelig verdi</i>			
Aksjer og andeler (inkl. aksjer og andeler målt til kost)	7	3,7	6,3
Rentebærende verdipapirer	7	856,0	751,5
Sum investeringer	7/12	1.118,2	993,9
Fordringer i forbindelse med direkte forretninger		6,1	7,8
Andre fordringer		184,4	232,3
Sum fordringer		190,5	240,1
Konter og kontantekvivalenter	12	124,9	118,3
Pensjonseiendeler	10	1,7	2,4
Sum andre eiendeler		126,6	120,7
Andre forskuddsbetalte kostnader og opptjente ikke mottatte inntekter		2,2	1,2
Sum eiendeler i selskapsporteføljen		1.459,7	1.404,0
<i>Datterforetak og tilknyttede foretak</i>			
Andeler i tilknyttede foretak	26	1.036,4	958,2
<i>Finansielle eiendeler som måles til amortisert kost</i>			
Utlån og fordringer	12	5.467,7	5.020,4
<i>Finansielle eiendeler som måles til virkelig verdi</i>			
Rentebærende verdipapirer	9/12	722,3	824,0
Konter og kontantekvivalenter		42,2	23,9
Sum investeringer i kollektivporteføljen		7.268,5	6.826,5
Gjenforsikringsandel av forsikringsforpliktelsen i kollektivporteføljen		518,3	454,2
<i>Datterforetak og tilknyttede foretak</i>			
Andeler i tilknyttede foretak	26	1.661,4	1.290,3
<i>Finansielle eiendeler som måles til virkelig verdi</i>			
Aksjer og andeler (inkl. aksjer og andeler målt til kost)	8/12	28.330,6	24.502,5
Rentebærende verdipapirer	8/12	4.594,3	4.196,5
Utlån og fordringer		72,3	73,3
Konter og kontantekvivalenter		38,8	68,2
Sum investeringer i investeringsvalgporteføljen		34.697,5	30.130,9
Gjenforsikringsandel av forsikringsforpliktelsen i investeringsvalgporteføljen		1,6	
Sum eiendeler i kundeporteføljen		42.485,9	37.411,6
Sum eiendeler		43.945,6	38.815,6

Millioner kroner	Note	31.12.2020	31.12.2019
Egenkapital og forpliktelser			
<i>Innskutt egenkapital</i>			
Aksjekapital	3	39,0	39,0
Annen innskutt egenkapital		82,8	82,3
Sum innskutt egenkapital		121,8	121,3
<i>Opptjent egenkapital</i>			
Risikoutjevningfond		35,2	38,0
Annen opptjent egenkapital		869,8	743,0
Sum opptjent egenkapital		905,0	780,9
Sum egenkapital		1.026,8	902,2
Annen ansvarlig lånekapital	11/12	299,9	299,8
Premiereserve		7.364,1	6.896,1
Tilleggsavsetninger		295,8	284,0
Kursreguleringsfond		1,6	21,2
Premiefond, innskuddsfond og fond for regulering av pensjoner mv.		2,7	2,9
Sum forsikringsforpliktelser i livsforsikring - kontraktfastsatte forpliktelser	16/23	7.664,1	7.204,2
Premiereserve		34.446,0	29.843,5
Premiefond, innskuddsfond og fond for regulering av pensjoner mv.		251,5	287,4
Sum forsikringsforpliktelser i livsforsikring - særskilt investeringsvalgportefølje	16/24	34.697,5	30.130,9
Pensjonsforpliktelser o.l.	10	4,0	2,5
<i>Forpliktelser ved skatt</i>			
Forpliktelser ved periodeskatt	15	50,8	57,5
Forpliktelser ved utsatt skatt	15	28,8	39,4
Sum avsetninger for forpliktelser		83,6	99,5
Forpliktelser i forbindelse med direkte forsikring		88,2	52,7
Forpliktelser i forbindelse med gjenforsikring		28,1	32,9
Andre forpliktelser		39,8	76,9
Sum forpliktelser	12	156,0	162,5
Påløpte kostnader og mottatte, ikke opptjente inntekter		17,6	16,5
Sum egenkapital og forpliktelser		43.945,6	38.815,6

Oslo, 11. februar 2021

Styret i Gjensidige Pensjonsforsikring AS

Catharina Hellerud
Catharina Hellerud
Styreleder

Kari Østerud
Kari Østerud

Ida Guldberg
Ida Guldberg

Erik Ranberg
Erik Ranberg

Joakim Gjersøe
Joakim Gjersøe

Torstein Ingebrechtsen
Torstein Ingebrechtsen
Daglig leder

Oppstilling av endringer i egenkapital

Millioner kroner	Aksje- kapital	Annen innskutt egen- kapital	Ny måling av netto ytelses- basert pensjons- forpl./- eiendel	Risiko- utjevning- fond	Annen egen- kapital	Sum egen- kapital
Egenkapital per 1.1.2019	39,0	81,8	(0,4)	15,3	618,3	754,0
1.1-31.12.2019						
Andre inntekter og kostnader						
Resultat før andre inntekter og kostnader					148,3	148,3
Sum andre inntekter og kostnader			(0,6)			(0,6)
Totalresultat			(0,6)		148,3	147,7
Risikoutjevningfond				22,7	(22,7)	
Transaksjoner med eierne av foretaket						
Aksjebasert betalingstransaksjoner som gjøres opp i egenkapital		0,5				0,5
Egenkapital per 31.12.2019	39,0	82,3	(1,0)	38,0	743,9	902,2
1.1-31.12.2020						
Andre inntekter og kostnader						
Resultat før andre inntekter og kostnader					126,0	126,0
Sum andre inntekter og kostnader			(1,9)			(1,9)
Totalresultat			(1,9)		126,0	124,1
Risikoutjevningfond				(2,7)	2,7	
Transaksjoner med eierne av foretaket						
Aksjebasert betalingstransaksjoner som gjøres opp i egenkapital		0,5				0,5
Egenkapital per 31.12.2020	39,0	82,8	(2,9)	35,2	872,6	1.026,8

Kontantstrømoppstilling

Millioner kroner	1.1.-31.12.2020	1.1.-31.12.2019
Kontantstrømmer fra operasjonelle aktiviteter		
Netto innbetalte premier	5.706,7	4.927,2
Netto utbetalte erstatninger	(674,5)	(616,3)
Netto innbetaling/utbetaling ved flytting av premiereserver	(2.804,8)	(2.143,7)
Netto innbetaling/utbetaling vedrørende verdipapirer	(1.927,2)	(1.895,7)
Utbetaling til drift, inklusive provisjoner	(231,7)	(261,3)
Betalt skatt	(57,5)	(12,5)
Netto kontantstrøm fra operasjonelle aktiviteter	11,0	(2,4)
Kontantstrømmer fra investeringsaktiviteter		
Netto innbetaling/utbetaling ved kjøp og salg av eierbenyttet eiendom, anlegg og utstyr	(0,8)	(27,1)
Utbetaling av utbytte		(100,0)
Netto kontantstrøm fra investeringsaktiviteter	(0,8)	(127,1)
Kontantstrømmer fra finansieringsaktiviteter		
Netto innbetaling/utbetaling av ansvarlig lån inkludert renter	(11,8)	(13,3)
Betaling av leieforpliktelser	(2,6)	(2,4)
Betaling av renter vedrørende leieforpliktelser	(0,3)	(0,7)
Netto kontantstrøm fra finansieringsaktiviteter	(14,6)	(16,4)
Netto kontantstrøm for perioden	(4,5)	(145,9)
Beholdning av kontanter og kontantekvivalenter med kredittinstitusjoner ved periodens begynnelse	210,4	356,3
Netto kontantstrøm for perioden	(4,5)	(145,9)
Beholdning av kontanter og kontantekvivalenter med kredittinstitusjoner ved periodens slutt	205,9	210,4
¹ Herav bundne midler på skattetrekkkontoer	18,5	16,6

Noter

1. Regnskapsprinsipper

Rapporteringsenhet

Gjensidige Pensjonsforsikring AS (GPF) er et foretak hjemmehørende i Norge. Foretakets hovedkontor er lokalisert i Schweigaards gate 12, Oslo, Norge. Aktivitetene i foretaket er liv- og pensjonsforsikring. Foretaket driver virksomhet i Norge.

Regnskapsprinsippene som benyttes i selskapsregnskapet er beskrevet nedenfor.

Grunnlag for utarbeidelse

Samsvarserklæring

Selskapsregnskapet er avlagt i samsvar med regnskapsloven og forskrift om årsregnskap for livsforsikringsforetak (FOR-2015-12-18-1824). Årsregnskapsforskriften bygger i stor grad på EU-godkjente IFRS' er og tilhørende fortolkningsuttalelser.

Nye standarder anvendt

GPF har ikke implementert noen nye standarder med virkning fra 1. januar 2020.

Nye standarder og fortolkninger ikke tatt i bruk

En rekke nye standarder, endringer i standarder og fortolkninger er utgitt for regnskapsår som begynner etter 1. januar 2020, har ikke blitt anvendt ved utarbeidelsen av dette regnskapet. De som kan være relevante for GPF er angitt nedenfor. GPF planlegger ikke å implementere disse standardene tidlig.

IFRS 9 Finansielle instrumenter (2014) i forsikringsvirksomhet

IFRS 9 omhandler regnskapsføring av finansielle instrumenter og trer i kraft for regnskapsperioder som begynner på eller etter 1. januar 2018. Standarden introduserer nye krav til klassifisering og måling av finansielle eiendeler, inkludert en ny forventet tapsmodell for innregning av verdifall, samt endrede krav til sikringsbøkerføring.

IFRS 9 inneholder tre primære målekategorier for finansielle eiendeler: amortisert kost, virkelig verdi over andre inntekter og kostnader samt virkelig verdi over resultatet. Finansielle eiendeler skal klassifiseres som enten til amortisert kost, til virkelig verdi over andre inntekter og kostnader eller til virkelig verdi over resultatet, avhengig av hvordan de forvaltes og hvilke kontraktsfestede kontantstrømegenskaper de har. IFRS 9 introduserer et nytt krav i forbindelse med finansielle forpliktelser øremerket til virkelig verdi, der endringer i virkelig verdi som kan henføres til forpliktelsens kredittrisiko, presenteres i andre inntekter og kostnader heller enn i resultatet.

Tapsavsetninger skal i henhold til IFRS 9 måles ved bruk av en forventet tapsmodell i stedet for en inntrådt tapsmodell som i IAS 39. Reglene om verdifall i IFRS 9 vil komme til anvendelse på alle finansielle eiendeler målt til amortisert kost og renteinstrumenter til virkelig verdi over andre inntekter og kostnader. I tillegg omfattes også låneforpliktelser, finansielle garantikontrakter og leasingfordringer av standarden. Hvordan avsetninger for forventede kreditttap på finansielle eiendeler skal måles, avhenger av om kredittrisikoen har økt vesentlig siden førstegangsinnregning. Ved førstegangsinnregning, og dersom kredittrisikoen ikke har økt betydelig, skal avsetningen tilsvare 12 måneders forventet tap. Dersom kredittrisikoen har økt vesentlig, skal avsetningen tilsvare forventet kreditttap over eiendelens levetid. Denne todelt metoden erstatter dagens nedskrivningsmodell.

Endringer i IFRS 4 Anvendelse av IFRS 9 Finansielle instrumenter sammen med IFRS 4 Forsikringskontrakter (2016)

Endringene i IFRS 4 tillater foretak som overveiende driver forsikringsvirksomhet mulighet til å utsette ikrafttredelsesdatoen for IFRS 9 til 1. januar 2023. Effekten av en slik utsettelse er at

de berørte enheter kan fortsette å rapportere i henhold til gjeldende standard, IAS 39 Finansielle instrumenter til 1. januar 2023.

GPF er et forsikringsforetak og har derfor besluttet å benytte seg av dette unntaket.

IFRS 17 Forsikringskontrakter (2017)

IFRS 17 Forsikringskontrakter ble publisert 18. mai 2017 med ikrafttredelse fra 1. januar 2023. IFRS 17 etablerer prinsipper for innregning, måling, presentasjon og opplysninger om forsikringskontrakter og erstatter IFRS 4 Forsikringskontrakter. Den nye standarden gjelder for utstedte forsikringskontrakter, for alle gjenforsikringskontrakter og for investeringskontrakter med en skjønsmessig del, forutsatt at foretaket også utsteder forsikringskontrakter. Standarden definerer nivået av aggregering som skal brukes til å måle forsikringsavtalens forpliktelser og den tilhørende fortjenesten. IFRS 17 krever at porteføljer av forsikringskontrakter som er underlagt tilsvarende risiko og som styres sammen identifiseres. Hver portefølje av forsikringskontrakter skal deles inn i tre grupper:

- kontrakter som er tapsgivende ved førstegangsinnregning;
- kontrakter som ved førstegangsinnregning mest sannsynlig ikke vil bli tapsgivende senere;
- og de resterende kontraktene i porteføljen.

Kontrakter som er utstedt med mer enn ett års mellomrom, skal ikke være i samme gruppe.

IFRS krever en generell målemetode basert på følgende "byggeklosser":

- sannsynlighetsvektede estimater av fremtidige kontantstrømmer, en justering for å gjenspeile tidsverdien av penger og de finansielle risikoer knyttet til fremtidige kontantstrømmer, og en risikojustering for ikke-finansiell risiko.
- kontraktuell fortjenestemargin (CSM).

Ved utgangen av hver etterfølgende rapporteringsperiode måles den balanseførte verdien av en gruppe forsikringskontrakter til summen av:

- forpliktelsen for gjenværende dekning; som omfatter oppfylte kontantstrømmer relatert til fremtidige tjenester og CSM på det tidspunktet;
- og forpliktelsen for påløpt erstatning, som måles som oppfylte kontantstrømmer knyttet til leverte ytelser på det tidspunktet.

En forenklet Premium Allocation Approach (PAA) er tillatt for måling av forpliktelsen for gjenværende dekning dersom den gir en måling som ikke er vesentlig forskjellig fra den generelle metoden, eller hvis dekningsperioden er ett år eller mindre. Med PAA tilsvarende forpliktelsen for gjenværende dekning premier mottatt ved førstegangsinnregning minus salgskostnader. Imidlertid vil den generelle modellen gjelde for måling av påløpte forpliktelser.

Forsikringsinntekter, forsikringskostnader og finansielle forsikringsinntekter eller -kostnader vil bli presentert separat i resultatoppstillingen. Det er forventet at standarden vil påvirke regnskapet gjennom en vesentlig endring av måling og presentasjon av inntekter og kostnader. Det arbeides med beregninger av hvilke effekter dette vil ha på regnskapet.

IASB har besluttet å utsette ikrafttredelsesdatoen til IFRS 17 til rapporteringsperioder som begynner 1. januar 2023.

Grunnlag for måling

Selskapsregnskapet er utarbeidet på grunnlag av historisk kost, med unntak av følgende:

- finansielle eiendeler til virkelig verdi over resultatet måles til virkelig verdi

Presentasjonsvaluta

Regnskapet presenteres i norske kroner som er den funksjonelle valuta i foretaket. All finansiell informasjon er presentert i norske kroner, med mindre annet er angitt.

Som følge av avrundingsdifferanser kan det være at tall og prosentsatser ikke alltid lar seg summere helt nøyaktig.

Tilknyttede foretak

Tilknyttede foretak er foretak hvor GPF har betydelig innflytelse, men ikke kontroll over den finansielle og operasjonelle styringen.

Tilknyttede foretak regnskapsføres ved bruk av egenkapitalmetoden. Utdelinger som er mottatt reduserer investeringens balanseførte verdi. Investors andel av merverdier, innregnes på egen linje i resultatregnskapet.

Kontantstrømoppstillingen

Kontantstrømmer fra driftsaktiviteter presenteres etter den direkte metoden, som gir opplysninger om vesentlige klasser av inn- og utbetalinger.

Innregning av inntekter og kostnader

Premieinntekter

Brutto forfalte premier inntektsføres med de beløp som forfaller i året. Premien blir normalt innkrevd i månedlige terminer, og det foretas derfor ingen periodisering av premiene for disse. For forsikringer som ikke har månedlig premie blir periodiseringen av opptjent premie ivarettatt ved avsetning til premiereserve i forsikringsfondet.

Overføring av premiereserve

Overført premiereserve fra andre foretak er ført over resultatregnskapet og gjeldende fra det tidspunkt foretaket har overtatt risiko med tilhørende forpliktelser. Tilflyttede tilleggsavsetninger vises ikke under premieinntekter, men under posten tilleggsavsetninger under endringer i forsikringstekniske avsetninger.

Erstatningskostnader

Erstatninger viser årets utbetalte erstatninger i form av løpende pensjoner. Kostnadsføringen skjer på det tidspunktet kostnaden er påløpt.

Gjenforsikring

Premie for avgitt gjenforsikring reduserer forfalte bruttopremier, og periodiseres i takt med forsikringsperioden. Erstatningskostnaden reduseres med gjenforsikringsandelen.

Netto inntekter fra investeringer

Finansinntekter består av renteinntekter på finansielle investeringer, mottatt utbytte, realiserte gevinster knyttet til finansielle eiendeler, endring i virkelig verdi av finansielle eiendeler til virkelig verdi over resultatet, samt gevinster på finansielle derivater. Renteinntekter innregnes i resultatet ved bruk av effektiv rente-metoden.

Finanskostnader består av rentekostnader på lån, realiserte tap knyttet til finansielle eiendeler, endringer i virkelig verdi av finansielle eiendeler til virkelig verdi over resultatet, resultatført verdifall på finansielle eiendeler og resultatført tap på finansielle derivater. Alle lånekostnader innregnes i resultatet ved bruk av effektiv rente-metoden.

Resultat til forsikringskunder

Garantert avkastning på premiereserven og pensjonistenes overskuddsfond resultatføres under posten endringer i forsikringstekniske avsetninger.

Forsikringsrelaterte driftskostnader

Forsikringsrelaterte driftskostnader består av administrasjons-, salgs- og forvaltningskostnader.

Valuta

Transaksjoner i utenlandsk valuta omregnes til funksjonell valutakurs på transaksjonstidspunktet.

Leieavtaler

GPF innregner alle identifiserbare leieavtaler som en leieforpliktelse med en tilhørende rett-til-bruk eiendel, med følgende unntak:

- kortsiktige leieavtaler (definert som 12 måneder og kortere)
- underliggende eiendel med lav verdi

For disse leieavtalene innregner GPF leiebeløpene som andre operasjonelle driftskostnader i resultatregnskapet etter hvert som de påløper.

Leieforpliktelsen førstegangsinnregnes til nåverdien av leiebetalingene for retten til å bruke underliggende eiendel i leieperioden. Leieperioden defineres som den ikke avbestillbare perioden av leiekontrakten, sammen med perioder dekket av en opsjon om å forlenge leiekontrakten dersom det er overveiende sannsynlig at GPF vil utøve opsjonen, og eventuelle perioder dekket av en opsjon på å si opp leieavtalen dersom det er overveidende sannsynlig av GPF ikke vil utøve den opsjonen.

I etterfølgende perioder måles leieforpliktelsen ved å øke den balanseførte verdien for å reflektere renter på leieforpliktelsen, redusere den balanseførte verdien for å gjenspeile betaling av leieforpliktelsen og etterfølgende måling av balanseført verdi for å reflektere eventuelle revurderinger eller modifikasjoner, eller for å reflektere justeringer i leiebetalinger som skyldes en justering i indeks eller rente.

Leieforpliktelsen inngår i regnskapslinjen Andre forpliktelser i oppstillingen av finansiell stilling.

Rett-til-bruk eiendelen førstegangs innregnes til anskaffelseskost, som tilsvarer leieforpliktelsen ved førstegangsinnregning.

I etterfølgende perioder måles rett-til-bruk eiendelen til anskaffelseskost redusert med akkumulerte avskrivninger og eventuelle tap ved verdifall. Avskrivninger er i henhold til IAS 16 Eiendommer, anlegg og utstyr, med unntak av at rett-til-bruk eiendelen avskrives over det korteste av leieperioden og gjenværende brukstid. IAS 36 Nedskrivning av anleggsmidler benyttes for å avgjøre om en rett-til-bruk eiendel er utsatt for tap ved verdifall og for å innregne eventuelle identifiserte tap ved verdifall.

Rett-til-bruk eiendelen inngår i regnskapslinjen Rett-til-bruk eiendom i oppstillingen av finansiell stilling.

Renteeffekten av diskontering av leieforpliktelsene presenteres separat fra avskrivningskostnaden av rett-til-bruk eiendelene. Avskrivningskostnaden presenteres sammen med øvrige avskrivninger, mens renteeffekten av diskontering presenteres som en finanspost.

Immaterielle eiendeler

Internt utviklet programvare

Internt utviklet programvare som er anskaffet separat eller som en gruppe, vurderes til anskaffelseskost fratrasket akkumulerte avskrivninger og akkumulerte tap ved verdifall. Nye immaterielle eiendeler balanseføres kun i den grad fremtidige økonomiske

fordeler knyttet til eiendelen er sannsynlig og kostnad knyttet til eiendelen kan måles pålitelig.

Utviklingskostnader (både internt og eksternt generert) aktiveres bare dersom utviklingskostnaden kan måles pålitelig, produktet eller prosessen er teknisk og økonomisk mulig, det vil generere fremtidige økonomiske fordeler og foretaket har intensjon om og tilstrekkelige ressurser til å ferdigstille utviklingen og til å bruke eller selge eiendelen.

Avskrivninger

Immaterielle eiendeler avskrives lineært over forventet utnyttbar levetid, fra det tidspunkt de er tilgjengelige for bruk.

Den estimerte utnyttbare levetiden for inneværende og sammenlignbare perioder er som følger:

- internt utviklede IT-systemer 1–3 år

Avskrivningsperiode og avskrivningsmetode vurderes årlig. Eiendelen nedskrives dersom gjenvinnbart beløp er lavere enn balanseført verdi.

Forsikringstekniske avsetninger

Premieavsetning

Premiereserven består av inntektsført spareinnskudd, avsetninger for å dekke fremtidige forpliktelser for inntrufne forsikringstilfeller samt ordinær premiereserve for alderspensjon (ytelsespensjon m/avkastningsgaranti) og uopptjent premie. Erstatningsavsetningene er avsatt for inntrufne men ikke innvilgede uføre- og etterlattepensjoner.

Premiereserven er beregnet som kontantverdien av foretakets samlede fremtidige forsikringsforpliktelser inklusive fremtidige administrasjonskostnader i henhold til de enkelte forsikringsavtaler, med fradrag av kontantverdien av fremtidige avtalte premier. Administrasjonsreserven er avsatt og inkludert i premiereserven for å dekke fremtidige administrasjonskostnader knyttet til pensjoner og innskuddsfritak under utbetaling. Likeså er det avsatt administrasjonsreserve for fripoliser overført fra kollektive pensjonsforsikringer. Dette er inkludert i premiereserven.

Erstatningsavsetningen skal dekke forventede fremtidige erstatningsutbetalinger for skadetilfeller som på balansetidspunktet er inntruffet, men ikke innvilget. Dette inkluderer både meldte saker (RBNS – reported but not settled) og skader som er inntruffet, men ikke meldt (IBNR – incurred but not reported). RBNS-avsetningene er individuelt vurdert av oppgjørsapparatet, mens IBNR-avsetningene er basert på erfaringstall.

Nivået på IBNR avsetningene blir bestemt ut ifra kjente erstatningstall samt estimert meldemønster. I tillegg kan IBNR avsetningene styrkes ved at reassuransavtalen med Gjensidige Forsikring ASA for det enkelte risikoår utløses.

Ved et forsikringstilfelle vil det bli avsatt et beløp som tilsvarer forsikringsmessig kontantverdi av de fremtidige utbetalinger.

Avsetning i særskilt investeringsportefølje

De forsikringsmessige avsetninger til dekning av forpliktelser knyttet til verdien av investeringsportefølje skal til enhver tid motsvare verdien av den investeringsportefølje som er tilordnet kontrakten. Foretaket er ikke utsatt for investeringsrisiko på kundemidler, da det ikke garanteres minsteavkastning ovenfor kundene.

Avsetning kursreguleringsfond

Årets netto urealisert gevinst/tap på finansielle eiendeler vurdert til virkelig verdi i kollektivporteføljen tilføres/tilbakeføres til kursreguleringsfondet i balansen under forutsetning av at porteføljen har en netto urealisert merverdi. Etter regnskapsstandarden for forsikringskontrakter (IFRS 4) er kursreguleringsfondet vurdert som en forpliktelse.

Avsetning tilleggsavsetninger

Tilleggsavsetninger er en betinget kundetildelt avsetning fra renteoverskudd utover den garanterte avkastningen. Tilleggsavsetningene kan benyttes til dekning av renteunderskudd ved garantert avkastning. Bruk av tilleggsavsetningene det enkelte år er begrenset til oppad til ett års rentegaranti for den enkelte kontrakt.

Avsetning premiefond, innskuddsfond og fond for regulering av pensjoner

Pensjonistenes overskuddsfond består av finansoverskudd tilordnet premiereserve knyttet til pensjoner under utbetaling i kollektiv pensjonsforsikring. Fondet skal hvert år benyttes som engangspremie for tillegg til ytelsene til pensjonistene.

Risikoutjevningfond

Det er anledning til å avsette inntil 50 prosent av risikoresultatet for kollektiv pensjon og fripoliser til risikoutjevningfondet til dekning av eventuelt fremtidig negativt risikoresultat. Risikoutjevningfondet skal klassifiseres som egenkapital inngår som en del av bundet egenkapitalen.

Gjenforsikringsandel av brutto forsikringsavsetning

Gjenforsikringsandel av brutto forsikringsforpliktelser klassifiseres som en eiendel i balansen. Gjenforsikringsandel av ikke opptjent bruttopremie og gjenforsikringsandel av brutto erstatningsavsetning inkluderes i gjenforsikringsandel av forsikringsforpliktelsen

Finansielle instrumenter

Finansielle instrumenter klassifiseres i en av følgende kategorier:

- til virkelig verdi over resultatet
- utlån og fordringer
- finansielle forpliktelser til amortisert kost

Innregning og fraregning

Finansielle eiendeler og forpliktelser innregnes når foretaket blir part i instrumentets kontraktsmessige vilkår. Førstegangsinnregning er til virkelig verdi, i tillegg til, for instrumenter som ikke måles til virkelig verdi over resultatet, transaksjonskostnader som er direkte henførbare til anskaffelsen eller utstedelsen av den finansielle eiendelen eller den finansielle forpliktelsen. Etter førstegangsinnregning måles instrumentene som beskrevet nedenfor.

Finansielle eiendeler fraregnes når de kontraktsmessige rettighetene til kontantstrømmer fra de finansielle eiendelene utløper, eller når foretaket overfører den finansielle eiendelen i en transaksjon hvor all eller tilnærmet all risiko og fortjenestemuligheter knyttet til eierskap av eiendelen overføres.

Til virkelig verdi over resultatet

Finansielle eiendeler klassifiseres som til virkelig verdi over resultatet dersom det holdes for omsetning eller øremerkes til dette ved førstegangsinnregning. Alle finansielle eiendeler og forpliktelser kan øremerkes til virkelig verdi over resultatet dersom:

- klassifiseringen reduserer en mismatch i måling eller innregning som ellers ville oppstått som følge av ulike regler for måling av eiendeler og forpliktelser
- finansielle eiendelene inngår i en portefølje som løpende måles og rapporteres til virkelig verdi

Transaksjonsutgifter innregnes i resultatet når de påløper. Finansielle eiendeler til virkelig verdi over resultatet måles til virkelig verdi på rapporteringstidspunktet. Endringer i virkelig verdi innregnes i resultatet.

I kategorien til virkelig verdi over resultatet inngår klassene aksjer og andeler og obligasjoner og andre verdipapirer med fast avkastning.

Utlån og fordringer

Utlån og fordringer er ikke-derivative finansielle eiendeler med faste eller planlagte betalinger. Utlån og fordringer måles til amortisert kost ved bruk av effektiv rente-metoden, redusert med eventuelle tap ved verdifall.

I kategorien utlån og fordringer inngår obligasjoner klassifisert som lån og fordringer,

Finansielle forpliktelser til amortisert kost

Finansielle forpliktelser måles til amortisert kost ved bruk av effektiv rente-metoden. Der hvor tidshorisonten for den finansielle forpliktelsens forfallstidspunkt er relativt kort benyttes den nominelle renten ved beregning av amortisert kost.

I kategorien finansielle forpliktelser til amortisert kost inngår ansvarlig lån.

Definisjon av virkelig verdi

Etter førstegangsinnregning måles investeringer til virkelig verdi over resultatet lik den verdi den enkelte eiendel/forpliktelse kan omsettes for i en velordnet transaksjon mellom markedsaktører på måletidspunktet under de gjeldende markedsforhold.

Ved beregning av virkelig verdi benyttes ulike metoder og teknikker avhengig av type finansielle instrumenter og i hvilken grad de handles i aktive markeder. For finansielle instrumenter som omsettes i aktive markeder benyttes noterte markedspriser eller kurser fra forhandlere, mens for finansielle instrumenter som ikke omsettes i et aktivt marked, fastsettes virkelig verdi ved hjelp av egnede verdsettingsmetoder.

For ytterligere beskrivelse av virkelig verdi se note 12.

Definisjon av amortisert kost

Etter førstegangsinnregning måles investeringer som holdes til forfall, utlån og fordringer og finansielle forpliktelser som ikke måles til virkelig verdi til amortisert kost ved hjelp av effektiv rente-metoden. Ved beregning av effektiv rente estimeres fremtidige kontantstrømmer, og alle kontraktsmessige vilkår ved det finansielle instrumentet tas i betraktning. Honorarer betalt eller mottatt mellom partene i kontrakten og transaksjonskostnader som kan henføres direkte til transaksjonen, inngår som en integrert komponent ved fastsettelsen av den effektive renten.

Verdifall på finansielle eiendeler

Utlån, fordringer og investeringer som holdes til forfall

For finansielle eiendeler som ikke måles til virkelig verdi vurderes det på rapporteringstidspunktet om det foreligger objektive bevis for at det har vært en reduksjon i den virkelige verdien av en finansiell eiendel eller gruppe av eiendeler. Objektive bevis kan være informasjon om betalingsanmerkninger, mislighold, utsteder eller låntaker i finansielle vanskeligheter, konkurs eller observerbare data som indikerer at det er en målbar reduksjon i fremtidige kontantstrømmer fra en gruppe finansielle eiendeler, selv om reduksjonen ennå ikke kan knyttes til en individuell finansiell eiendel i gruppen av eiendeler.

Det vurderes først om det eksisterer objektive bevis på verdifall på finansielle eiendeler som individuelt sett er vesentlige. Finansielle eiendeler som ikke er individuelt vesentlige eller som vurderes individuelt, men som ikke er utsatt for verdifall, vurderes gruppevis med hensyn til verdifall. Eiendeler med likeartede kredittrisikokarakteristikk grupperes sammen.

Dersom det foreligger objektive bevis for at en eiendel er utsatt for verdifall, beregnes tap ved verdifall til forskjellen mellom eiendelens balanseførte verdi og nåverdien av estimerte fremtidige kontantstrømmer diskontert med den opprinnelige effektive renten. Tapet innregnes i resultatet.

Tap ved verdifall reverseres dersom reverseringen objektivt kan knyttes til en hendelse som finner sted etter at tapet ble

innregnet. Reverseringen skal ikke resultere i at den balanseførte verdien av den finansielle eiendelen overstiger beløpet for det som amortisert kost ville ha vært dersom verdifallet ikke var blitt innregnet på tidspunktet da tapet blir reversert. Reversering av tidligere tap ved verdifall innregnes i resultatet.

Avsetninger

Avsetninger innregnes når foretaket har en lovmessig eller underforstått plikt som et resultat av en tidligere hendelse, det er sannsynlig at dette vil medføre en utbetaling eller overføring av andre eiendeler for å gjøre opp forpliknelsen, og forpliknelsen kan måles pålitelig.

Betingede eiendeler opplyses om i note dersom en tilførsel av økonomiske fordeler er sannsynlig. En betinget forpliktelse opplyses om i note med mindre det er lite sannsynlig at den medfører en utgående kapitalstrøm

Hendelser etter balansedagen

Ny informasjon etter balansedagen om GPFs finansielle stilling på balansedagen er hensyntatt i årsregnskapet. Hendelser etter balansedagen som ikke påvirker foretakets finansielle stilling på balansedagen, men som vil påvirke foretakets finansielle stilling i fremtiden er opplyst om dersom dette er vesentlig.

Pensjoner

Pensjonsforpliktelser vurderes til nåverdien av de fremtidige pensjonsytelser som regnskapsmessig anses som opptjent på rapporteringstidspunktet. Fremtidige pensjonsytelser beregnes med utgangspunkt i forventet lønn på pensjoningstidspunktet. Pensjonsmidler vurderes til virkelig verdi. Netto pensjonsforpliktelse er differansen mellom nåverdien av de fremtidige pensjonsytelsene og virkelig verdi av pensjonsmidlene. Det avsettes for arbeidsgiveravgift i den perioden en underfinansiering oppstår. Netto pensjonsforpliktelse fremkommer i balansen på linjen for Pensjonsforpliktelser. Eventuell overfinansiering balanseføres i den grad det er sannsynlig at overfinansieringen kan utnyttas. En overfinansiering i en sikret ordning kan ikke motregnes mot en underfinansiering i en usikret ordning. Dersom det er en netto overfinansiering i den sikrede ordningen innregnes denne som Pensjonsmidler.

Periodens pensjonsopptjening (service cost) og netto rentekostnad (-inntekt) resultatføres løpende, og presenteres som en driftskostnad i resultatet. Netto rentekostnad beregnes ved å anvende diskonteringsrenten for forpliknelsen på begynnelsen av perioden på netto forpliknelsen. Netto rentekostnad består derfor av rente på forpliknelsen og avkastning på midlene.

Avvik mellom estimert pensjonsforpliktelse og estimert verdi av pensjonsmidler ved forrige regnskapsår og aktuarberegnet pensjonsforpliktelse og virkelig verdi av pensjonsmidlene ved årets begynnelse innregnes i andre inntekter og kostnader. Disse vil aldri bli reklassifisert over resultatet.

Gevinster og tap på avkortning eller oppgjør av en ytelsesbasert pensjonsordning innregnes i resultatet på det tidspunkt avkortningen eller oppgjøret inntreffer.

Pliktige tilskudd til innskuddsbasert pensjonsordning innregnes som personalkostnader i resultatet når de påløper.

Aksjebasert betaling

Konsernet har et aksjespareprogram for ansatte og en aksjebasert godtgjørelsesordning for ledende ansatte. Aksjespareprogrammet er en ordning med oppgjør i aksjer, mens godtgjørelsesordningen er en ordning med oppgjør både i aksjer og kontanter.

De aksjebaserte betalingsordningene måles til virkelig verdi på tildelingstidspunktet. Virkelig verdi periodiseres over den periode

de ansatte innviner rett til å motta aksjene, Aksjebaserte betalingsordninger som innvinnes umiddelbart innregnes på tildelingstidspunktet. Innvinningsbetingelser tas i betraktning ved å justere antallet aksjer som blir inkludert i målingen av transaksjonsbeløpet, slik at det beløpet som til slutt innregnes skal være basert på antallet aksjer som til slutt innvinnes. Ikke-innvinningsbetingelser reflekteres ved måling av virkelig verdi og det foretas ingen justering av innregnet beløp ved faktisk manglende oppfyllelse av slike betingelser.

Kostnaden ved aksjebaserte transaksjoner med ansatte innregnes som en kostnad over gjennomsnittlig innvinningsperiode. For transaksjoner som gjøres opp i aksjer regnskapsføres verdien av de tildelte aksjene i perioden som en lønnskostnad i resultatet med motpost annen innskutt egenkapital. For ordninger som gjøres opp i kontanter, som kun gjelder Gjensidiges forpliktelse til å holde tilbake et beløp for de ansattes skatteforpliktelse og overføre dette beløpet i kontanter til skattemyndighetene på den ansattes vegne, regnskapsføres verdien av de tildelte opsjonene som en lønnskostnad i resultatet med motpost annen innskutt egenkapital. Arbeidsgiveravgift beregnes basert på virkelig verdi på aksjene på hver balansedag. Beløpet innregnes i resultatet over forventet opptjeningsperiode og avsettes for i henhold til IAS 37.

Aksjebaserte betalingsordninger som gjøres opp av en av aksjonærene i konsernspissen innregnes også som en aksjebasert betalingstransaksjon med oppgjør i egenkapital.

Se note 25 for ytterligere beskrivelse av aksjebaserte betalingsordninger og målemetode for disse.

Skatt

Skattekostnad består av summen av periodeskatt og utsatt skatt.

Periodeskatt

Periodeskatt er betalbar skatt på skattepliktig inntekt for året, basert på skattesatser som var vedtatt eller i hovedsak vedtatt på rapporteringstidspunktet, og eventuelle endringer i beregnet periodeskatt for tidligere år.

Utsatt skatt

Utsatt skatt beregnes på bakgrunn av forskjeller mellom balanseførte verdier og skattemessige verdier av eiendeler og forpliktelser på rapporteringstidspunktet. Forpliktelser ved utsatt skatt innregnes for alle skatteøkende midlertidige forskjeller. Eiendeler ved utsatt skatt innregnes for alle skattereduserende midlertidige forskjeller i den grad det er sannsynlig at det oppstår fremtidige skattepliktige inntekter som de skattereduserende midlertidige forskjellene kan utnyttes mot. Dersom utsatt skatt oppstår i forbindelse med førstegangsinnregning av en forpliktelse eller eiendel overtatt i en transaksjon som ikke er en virksomhetssammenslutning, og den ikke påvirker det finansielle eller skattepliktige resultatet på transaksjonstidspunktet, blir den ikke innregnet.

Innregning

Periodeskatt og utsatt skatt innregnes som kostnad eller inntekt i resultatregnskapet, med unntak av utsatt skatt på poster som er innregnet i andre resultatkomponenter, hvor skatten da innregnes i andre resultatkomponenter.

Transaksjoner med nærstående parter

Leverandør av konserninterne tjenester, som ikke er forutsatt å være kjerneaktiviteter, vil som hovedregel allokere alle sine kostnader basert på en kostpluss-metode, som inkluderer direkte og indirekte kostnader, samt et påslag for fortjeneste.

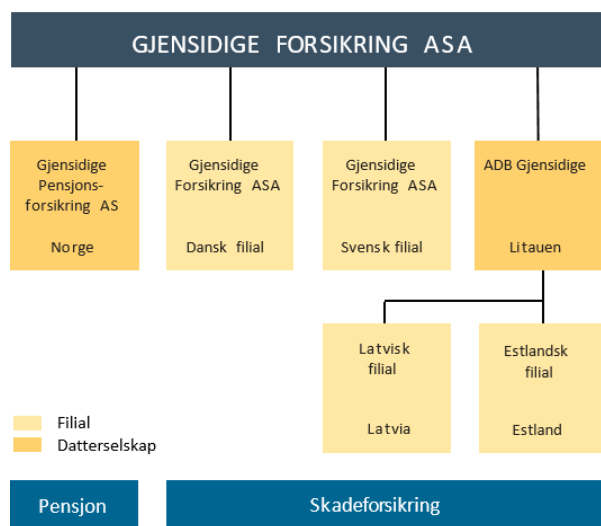
Identifiserte funksjoner som kategoriseres som kjerneaktiviteter prises med et fortjenestepåslag eller alternativt markedspris dersom sammenlignbare identifiserbare priser eksisterer.

2. Risiko- og kapitalstyring

Innledning

Gjensidige Pensjonsforsikrings (GPF) kjernevirksomhet er livsforsikring og virksomheten er utsatt for forsikrings- og finansiell risiko.

Figur 1 – Virksomhetsstruktur

Figuren viser de mest vesentlige datterselskaper og filialer i Gjensidige

I denne noten beskrives effektene av covid-19 først. Så presenteres risikostyringssystemet. Deretter er det en gjennomgang av de ulike risikoene og styringen av disse. Kapitalkravet for risikoene og kapitalstyringen beskrives til slutt.

Covid-19

Utbruddet av koronaviruset, covid-19, og tiltakene som er iverksatt for å begrense smitte, har fått begrensede økonomiske konsekvenser for regnskapsåret 2020. Pensjonsvirksomheten er hovedsakelig utsatt for virkningene av utbruddet gjennom reduksjon i forvaltningskapitalen, økning i uføretilfeller og oppsigelser og konkurser. I tillegg påvirkes den operasjonelle driften.

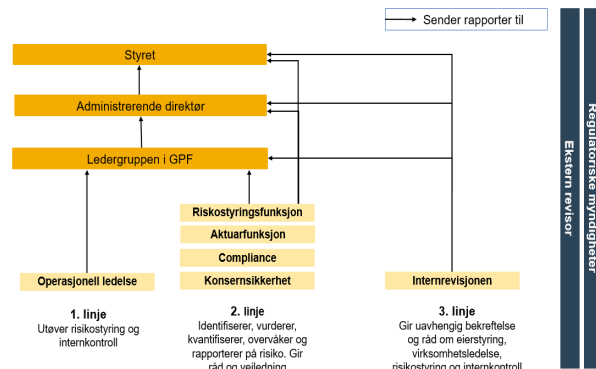
Endringer i forvaltningskapitalen har umiddelbar innvirkning på inntektene. Etter hvert som finansmarkedene har kommet tilbake etter vårens fall, er forvaltningskapitalen ved utgangen av 2020 større enn den var før utbruddet. Effekter av økt uførhet er vanligvis synlige først etter ett år på grunn av en omfattende vurderings- og behandlingsprosess. Oppsigelser og konkurser har ingen vesentlig umiddelbar innvirkning ettersom eiendelene forblir investert. På lengre sikt kan både økt uførhet og økning i permitteringer / konkurser ha negativ innvirkning på selskapets inntjening.

Hovedtyngden av ansatte har gjennom hele covid-19 perioden jobbet på hjemmekontor. I all hovedsak har det vært mer eller mindre normal drift av selskapet i hele perioden etter utbruddet av covid-19, og det er grunn til å tro at driften vil fungere som normalt også framover, selv om myndighetstiltakene blir langvarige. Med utstrakt bruk av hjemmekontor vurderes smitteutbrudd å ha begrenset effekt. Skulle ansatte allikevel bli smittet og syke av covid-19 er det utarbeidet kriseplaner, og selskapets kriseberedskap har vært i full drift i hele covid-19-perioden.

Risikostyringssystemet

Risikostyringssystemet består av tre linjer og er en integrert del av virksomhetsstyringen for GPF.

Figur 2 – Virksomhetsstyringssystemet i Gjensidige Pensjonsforsikring AS

Hovedansvaret for risikostyring og internkontroll ligger hos hver enkelt ansatt og leder. Dette kalles førstelinjen. Det er etablert prosedyrer og retningslinjer som må følges, og risikostyring og internkontroll utføres derfor som en del av alle ansattes daglige arbeid. Kontrollfunksjoner er dekket i linjeorganisasjonen og inngår i det samlede interne kontrollsystemet. Slike kontrollfunksjoner inkluderer risiko- og compliance-koordinatorer, konsernsikkerhet, personvernansvarlig, hvitvaskingsansvarlig og funksjoner som vurderer kvalitet i salgs- og skadeoppgjørfunksjoner.

Andrelinje består av sentraliserte kontrollfunksjoner innenfor risikostyring, compliance, aktuar og konsernsikkerhet.

Risikostyringsfunksjonen er ansvarlig for overvåking og utvikling av GPFs risikostyrings- og internkontrollsystem. I tillegg har funksjonen en oversikt over risiko som GPF er eller kan bli utsatt for, og hvilken betydning dette har for foretakets solvens. Risikostyringsfunksjonen ledes av Risk Manager. Denne har en uavhengig rapporteringslinje til daglig leder. Krav til risikostyring er spesifisert i policy for risikostyring og internkontroll og i policy for ORSA-utarbeidelsen, som begge er godkjent av styret.

Compliancefunksjonen skal identifisere, vurdere, gi råd om, overvåke og rapportere om compliance-risikoen relatert til etterlevelse av eksternt og internt regelverk. Compliancefunksjonen ledes av Compliance Officer.

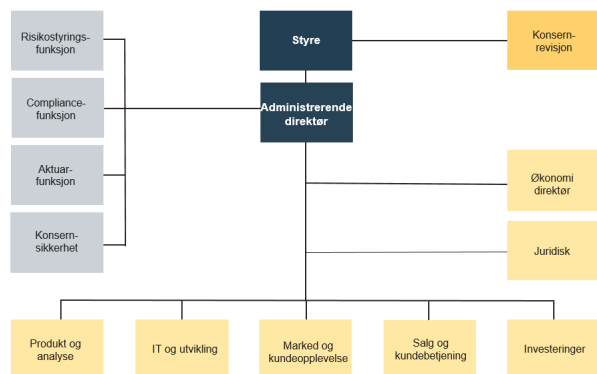
Konsernsikkerhet har ansvar for å etablere, implementere, drifte, overvåke, gjennomgå, vedlikeholde og forbedre styringssystemet for informasjonssikkerhet. Konsernsikkerhet ledes av Chief Security Officer.

Aktuarfunksjonen har ansvar for å koordinere og kontrollere de forsikringstekniske avsetningene. Ansvar er sentralisert til konsernets aktuaravdeling, som ledes av sjefsaktuar. Selv om aktuarfunksjonen er organisert under konsernets aktuaravdeling, er funksjonens ansvar begrenset til kontrollaktiviteter, og funksjonen har ikke ansvar for å beregne eller utvikle modeller for forsikringstekniske avsetninger. Dette sikrer at aktuarfunksjonen er en uavhengig funksjon.

Alle kontrollfunksjoner i andrelinje har en faglig rapporteringslinje til daglig leder.

Den tredje linjen er konsernets interne revisjon som overvåker risikostyring og internkontroll. Internevisjonen rapporterer direkte til styret i GPF.

Figur 3 – Operasjonell struktur

Risikostyringssystemet som er presentert ovenfor er implementert, og styret har det overordnede ansvaret for at risikostyringen i foretaket er tilfredsstillende i forhold til GPFs økonomiske situasjon og villighet til å ta risiko. Styret har vedtatt en risikoappetitt som dekker de viktigste risikofaktorene. Dette innebærer å sikre at nødvendige styrende dokumenter, prosedyrer og rapportering er på plass for å sikre tilfredsstillende risikostyring, overholdelse av lover og forskrifter og riktig organisering og dokumentasjon av risikostyring og internkontroll.

GPF har etablert strategier, policyer og retningslinjer, rutiner og fullmakter for hovedrisikoområdene. Policyer skal vedtas av styret.

Forsikringsrisiko

Risikobeskrivelse

GPF er eksponert mot livsforsikringsrisiko. GPF har en relativ stor risikoappetitt innen innskuddspensjon og kollektive risikodekninger, moderat risikoappetitt innenfor individuell uførepensjon og lav risikoappetitt innenfor kapitalkrevende og kompliserte produkter (fripoliser). For å beskrive livsforsikringsrisiko utdypes de viktigste komponentene nedenfor, og disse er; uførerisiko, opplevelsesrisiko, dødelighetsrisiko, katastroferisiko, avgangsrisiko og kostnadsrisiko.

Uførerisiko

Uførerisiko er risikoen for at faktisk uførhet er høyere enn forventet, og / eller at faktisk sannsynlighet for å bli frisk er lavere enn forventet, noe som vil øke erstatningsutbetalingene. Både individuelle og kollektive uføreprodukter eksponerer GPF for denne type risiko. Bortsett fra avgangsrisiko er uførerisiko en av de største forsikringsrisikoene for GPF.

Opplevelsesrisiko

Opplevelsesrisiko er risikoen for at faktisk dødelighet er lavere enn forventet. Lavere dødelighet vil resultere i høyere totale pensjonsutbetalinger for garanterte produkter. Foretaket kan ikke kreve ytterligere premier for kontraktsperioder som er inngått tidligere. Risikoen for foretaket er at de avsetningene som skal dekke alle fremtidige krav er utilstrekkelige.

GPF er spesielt utsatt for opplevelsesrisiko knyttet til fripoliser, hvor GPF er ansvarlig for å betale en garantert ytelse frem til dødsfall eller et annet avtalt tidspunkt.

Dødelighetsrisiko

Dødelighetsrisiko er risikoen for at faktisk dødelighet er høyere enn forventet. Det er definert som en permanent økning i dødelighet for alle aldre. Høyere dødelighet vil resultere i høyere erstatningskrav til etterlatte. Dødelighetsrisikoen i GPF er lav, da det er et begrenset antall forsikringspoliser som dekker dødelighetsrisiko. I tillegg er dødeligheten lav, så en økning vil få begrenset innvirkning. Dette betyr at det ikke er risiko for økt dødelighet som er størst for GPF, men risiko for lavere dødelighet; opplevelsesrisiko.

Katastroferisiko

Katastroferisiko er definert som risikoen for en umiddelbar økning i dødelighet grunnet en katastrofemessig hendelse.

Dødelighetsrisikoen er generelt lav, og katastrofe-scenariet for katastroferisiko vil få svært liten innvirkning for GPFs portefølje.

Avgangsrisiko

Avgangsrisiko er risikoen for en økning i avgangsrate, det vil si risiko for en økning i antall kunder som forlater foretaket. Dette er hovedsakelig relevant i Solvens II-perspektivet, fordi Solvens II tar hensyn til forventet fremtidig fortjeneste. Avgangsrisiko reflekterer risikoen for en potensiell reduksjon av forventet fremtidig fortjeneste dersom kunder forlater foretaket.

Avgangsrisiko er hovedsakelig knyttet til investeringsvalgporteføljen, og representerer en viktig risiko for foretaket i Solvens II.

Dersom et stort antall kunder velger å forlate foretaket vil det på den ene siden føre til tap av forvaltningskapital og forventet fremtidig fortjeneste, men samtidig vil risikoen reduseres.

Kostnadsrisiko

Kostnadsrisiko er risikoen for at faktiske kostnader er høyere enn forventet. Risikoen er knyttet til administrasjonsresultatet som er forventet administrasjonsinntekt minus de forventede utgiftene for hele levetiden til produktene som faller innenfor kontraktens grense. Kostnadsrisiko er større i Solvens II-perspektivet, fordi kontraktsgrensen er lengre. For noen produkter kan GPF ikke øke administrasjonsgebyret hvis utgiftene øker (for eksempel fripoliser). For andre produkter kan GPF øke administrasjonsgebyret for fremtiden og dermed redusere tapene.

Risikoeksponering

GPF tilbyr flere uførepensjonsprodukter, og derfor er uførerisiko en vesentlig risiko. I tillegg er opplevelsesrisiko en betydelig risiko på grunn av fripoliseporteføljen. Hvis risiko måles etter Solvens II-prinsipper, så er avgangsrisikoen den dominerende risikoen. Dette er fordi det tas hensyn til fremtidig fortjeneste i Solvens II.

Tabellen under viser risikoeksponeringen innen forsikringsrisiko for GPF i Solvens II.

Tabell 1 – Risikoeksponering innen forsikringsrisiko (basert på standardformelen etter Solvens II -prinsipper)

Millioner kroner	2020	2019
Type forsikringsrisiko		
Opplevelsesrisiko	5,2 %	2,6 %
Uførerisiko	6,6 %	1,6 %
Avgangsrisiko	82,7 %	93,5 %
Kostnadsrisiko	5,5 %	2,3 %
Sum	100,0 %	100,0 %
Forsikringsrisiko	1.067,0	1.867,6

Risikokonsentrasjon

Livsforsikring består av forsikringspoliser i det norske markedet. Porteføljen består hovedsakelig av små og mellomstore bedriftskunder over hele landet og i ulike bransjer. Risikokonsentrasjonen anses derfor som begrenset.

Styring av forsikringsrisiko

GPF har en styrebesluttet Underwritingspolicy som gir retningslinjer for de viktigste prinsippene og forpliktelsene innenfor utvikling av produkter og tariffer, samt risikoseleksjon og prising av individuelle risikoer. Produktavdelingen har det overordnede ansvaret for at policyen blir etterlevet.

GPF har en aktuarfunksjon som er organisatorisk plassert i Gjensidige Forsikring ASA. Ved å benytte en felles andrelinje sikrer man at alle deler av organisasjonen benytter de samme

modellene og prinsippene ved kalkulering av forsikringsmessige avsetninger.

Produktavdelingen avholder regelmessige møter med resten av ledelsen i GPF og aktuarfunksjonen for å gjennomgå nivået på de forsikringsmessige avsetningene og endringer i utviklingen av meldte skader. I disse møtene gjennomgås også endringer i produkter og prosesser som kan påvirke nivået.

De viktigste dokumentene som styrer forsikringsrisikoen er:

- Underwriting policy
- Retningslinjer for produktutvikling
- Retningslinjer for underwriting
- Policy for forsikringstekniske avsetninger
- Retningslinjer for beregning av forsikringstekniske avsetninger
- Kapitalstyringspolicy

I tillegg er det gitt mer spesifikke retningslinjer i underliggende dokumenter.

Risikoreduserende tiltak

GPF tegner reassuranse for uførisiko mot Gjensidige Forsikring ASA som beskyttelse mot et stort antall erstatningssaker (stop loss) og høye enkelt erstatninger (excess of loss).

I tillegg har GPF en avtale om kvotereassuranse med Swiss Re for uførepensjon tilknyttet barneforsikring.

I 2020 inngikk GPF en reassuranseavtale med Gjensidige Forsikring som beskytter mot tap ved masseavgang.

Finansiell risiko

Risikobeskrivelse

Finansiell risiko er risikoen for tap knyttet til endringer i makroøkonomiske forhold og / eller endringer i finansielle eiendeler og forpliktelser. GPF er eksponert for denne typen risiko gjennom foretakets investeringsaktiviteter. Risikoen styres på aggregert nivå og håndteres gjennom policy for investeringsvirksomheten og investeringsstrategi.

GPF forvalter investeringsvalgporteføljen, kollektivporteføljen og selskapsporteføljen, og disse har ulike eksponeringer mot finansiell risiko.

Investeringsvalgporteføljen

Innskuddspensjonsordninger er kjerneproduktet til GPF, som tilbyr tre hovedalternativer til sine kunder: aktiv, kombinert og indeks forvaltning. Kunden kan velge mellom forskjellige risikoprofiler: Trygg, balansert, offensiv og alderstilpasset.

For unit link produkter er det kunden som er eksponert mot markedsrisiko, men GPF er indirekte eksponert siden en del av totalinntektene er en funksjon av kapital under forvaltning.

Kollektivporteføljen

For garanterte produkter er GPF eksponert mot markedsrisikoen siden disse produktene har en garantert årlig avkastning i henhold til norske forsikringsregler. For noen av de garanterte produktene er det visse fremtidige diskresjonære fordeler (f.eks. tilleggsavsetninger) som har en tapsabsorberende effekt da de kan brukes til å dekke differansen mellom den faktiske avkastningen og den garanterte avkastningen. De viktigste risikoelementene knyttet til kollektivporteføljen er rente-, kreditt- og eiendomsrisiko. Det er ingen risikoeksponering mot aksjemarkedet. Porteføljen eksponerer foretakets egenkapital for risiko.

Selskapsporteføljen

Risikoprofilen i foretakspporteføljen er konservativ og består hovedsakelig av pengemarkedsinstrumenter med kort løpetid, lån og fordringer til amortisert kost og bankinnskudd.

GPF har egen eksponering i finansielle instrumenter gjennom handelslageret. Dette er en teknisk beregnet beholdning som oppstår hovedsakelig som følge av intern behandlingstid for kjøp og salg av fondsandeler på vegne av kundene. Bokført verdi på denne beholdningen var ved utgangen av 2020 0,3 millioner kroner. Det meste av dette er et resultat av at det går tid fra ordre avgis til den effektueres. Det reelle handelslageret var ved utgangen av 2020 1,8 millioner kroner.

Tabell 2 – Aktivaallokering eksklusive investeringsvalgporteføljen

Millioner kroner	2020	2019
Pengemarked	1.493,4	1.325,6
Bankinnskudd	167,1	142,2
Lån og fordringer	5.718,7	5.246,3
Omløpsobligasjoner	84,8	249,9
Aksjer	3,7	6,3
Eiendom	1.036,4	958,2
Sum	8.504,1	7.928,5

Risikoeksponering

Tabellen under viser risikoeksponeringen mot markedsrisiko for GPF i Solvens II.

Tabell 3 – Risikoeksponering innen markedsrisiko (basert på standardformelen etter Solvens II -prinsippene)

Millioner kroner	2020	2019
Type markedsrisiko		
Renterisiko	12,7 %	11,2 %
Aksjerisiko	33,0 %	36,7 %
Eiendomsrisiko	17,0 %	16,2 %
Kredittrisiko	37,2 %	35,8 %
Valutarisiko	0,0 %	0,0 %
Konsentrasjonsrisiko	0,0 %	0,1 %
Sum	100,0 %	100,0 %
Markedsrisiko	1.333,3	1.346,5

Kredittmargin risiko

Kredittmargin risiko er risiko knyttet til verdiene av eiendeler, forpliktelser og finansielle instrumenter som følge av endringer i nivået eller volatiliteten av kredittmarginen over den risikofrie rentekurven. Det er renteporteføljen som er eksponert for kredittmargin risiko. I kollektivporteføljen er hoveddelen av investeringene i lån og fordringer.

Tabellene nedenfor viser fordeling av renteporteføljen per sektor og ratingkategori 31. desember 2020 for GPF.

Tabell 4 – Renteportefølje per sektor

	2020	2019
Statsobligasjoner	16,5 %	9,0 %
Foretaksobligasjoner	83,5 %	91,0 %
Sum	100,0 %	100,0 %

Tabell 5 – Renteportefølje per rating kategori

	2020	2019
AAA	33,6 %	30,9 %
AA	10,6 %	7,9 %
A	18,6 %	18,0 %
BBB	15,8 %	12,1 %
BB	0,0 %	0,0 %
B	0,0 %	0,0 %
CCC eller lavere	0,0 %	0,0 %
Ingen rating	21,4 %	31,1 %
Sum	100,0 %	100,0 %

Som det fremgår av tabellen, består en vesentlig del av den norske renteporteføljen av utstedere uten rating fra et offisielt ratingforetak.

Aksjerisiko

Aksjerisiko er risiko knyttet til verdiene av eiendeler, forpliktelse og finansielle instrumenter som følge av endringer i nivå eller volatilitet i markedspriser på aksjer.

Det er ingen aksjer i aktivaene relatert til porteføljene med rentegaranti og dermed heller ingen aksjerisiko innenfor disse. Når det gjelder unit-link produkter så er tilnærmet 60 % av aktivaene i disse produktene allokert til aksjer (for det meste globale aksjer), og et aksjestress scenario vil redusere forvaltningskapitalen betydelig. Ettersom en del av forvaltningsinntekten er proporsjonal med forvaltningskapitalen vil et aksjestress scenario redusere inntektene til GPF og resultere i en reduksjon av fremtidig fortjeneste.

Aksjeeksponeringen er i hovedsak investeringer i internasjonalt diversifiserte fond, med størstedelen investert i utviklede markeder.

Eiendomsrisiko

Eiendomsrisiko er risiko knyttet til verdiene av eiendeler, forpliktelse og finansielle instrumenter som følge av endringer i nivå eller volatilitet av markedspriser på eiendommer. Eiendom utgjør en betydelig del av kollektivporteføljen. Uavhengig av den juridiske organiseringen av eksponeringen, vurderes de underliggende investeringene i eiendom i forhold til risiko. Verdsattelsesprinsippene i fondet baserer seg på retningslinjene fastsatt i internasjonale verdsattelsesstandarder IVS og EVS samt allment anerkjente verdsattelsesprinsipper. Verdsattelsen av en enkelteiendom baseres på diskontering av estimerte fremtidige kontantstrømmer, som i sin tur estimeres basert på flere konkrete analyserte markedsforhold i eiendomsmarkedet, som blant annet markedsleie, driftskostnader, investeringsnivå og forventet ledighet i eiendomsmarkedet, samt særegenheter ved den enkelte eiendom. Diskonteringsrenten er oppbygd av langsiktig statsrente, underliggende eiendomsrisiko samt en subjektiv risikojustering som er ment å reflektere avvik fra gjennomsnittet for den enkelte eiendom. Underliggende eiendomsrisiko måles som gapet mellom langsiktige statsrenter og «prime yield». Subjektive risikojusteringer utledes fra kjente transaksjoner med sammenlignbare eiendommer. Endelig legges inflasjonsestimater fra Statistisk sentralbyrå til grunn for å utlede en nominell diskonteringsrente.

Motivasjonen for å investere i fast eiendom er først og fremst at den øker den risikojusterte avkastningen på eiendelsporteføljen gjennom en forventet avkastning som ligger mellom obligasjoner og aksjer med en beskjeden korrelasjon i avkastning med begge.

Porteføljen består av investeringseiendommer. Eiendomsporteføljen har sin største konsentrasjon innenfor kontor i Oslo området.

Renterisiko

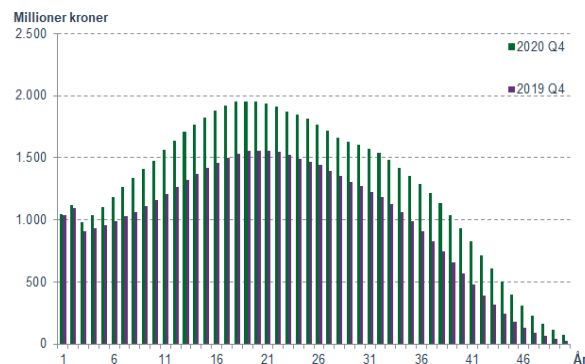
Renterisiko er risiko knyttet til verdiene av eiendeler, forpliktelse og finansielle instrumenter som følge av endringer i rentekurven eller rentevolatiliteten.

For GPF er renterisikoen substansiell i styringen av kollektivporteføljen. Eksponeringen til renterisiko reduseres ved å øke den totale durasjonen av porteføljen av rentebærende instrumenter, inkludert kortsiktige obligasjoner og lån og fordringer. Fra et regnskapsperspektiv reduseres risikoen ettersom en stor del av obligasjonsporteføljen er klassifisert som lån og fordringer.

I et markedsverdisperspektiv på aktiva- og passivasiden vil renterisikoen være betydelig på grunn av durasjonsavviket mellom aktiva- og passivasiden.

Forventet utbetalingsmønster for GPF sine forsikringstekniske avsetninger vises i figuren nedenfor.

Figur 4 – Forventet utbetalingsmønster for de forsikringstekniske avsetningene

Tabell 6 – Forfallsprofil (antall år) på renteportefølje

Millioner kroner	2020	2019
Forfall		
0-1	913,1	977,6
1-2	444,4	148,4
2-3	170,6	444,2
3-4	117,3	170,3
4-5	96,7	117,5
5-6	321,6	96,6
6-7	1.476,7	321,8
7-8	508,6	1.446,7
8-9	468,1	508,6
9-10	656,8	468,1
>10	1.058,3	1.168,4
Sum	6.232,2	5.868,4

Denne renterisikoen oppstår for kollektivporteføljen som garanterer en årlig investeringsavkastning. En reduksjon i rentenivået øker risikoen for ikke å oppnå den garanterte investeringsavkastningen. Dagens rentenivå ligger under den garanterte renten. Så langt har GPF oppnådd tilfredsstillende avkastning, men ettersom investeringsporteføljen forfaller vil re-investering skje på dagens lave rentenivå, med lavere forventet avkastning. Ytterligere rentefall vil gjøre det vanskeligere å finne investeringer som gir tilstrekkelig avkastning for å oppnå den årlige avkastningsgarantien.

Når det gjelder investeringsvalgporteføljen, vil et rentesjokk nedover øke eiendelene og dermed øke inntektene fra forvaltningskapitalen. En endring i diskonteringsrenten vil også øke nettoverdien av fremtidig fortjeneste. Som en følge av dette

har investeringsvalgporteføljen en positiv effekt i et scenario med en reduksjon av rentekurven, noe som kompenserer for et eventuelt tap som oppstår for de garanterte produktene.

Etter finanskrisen i 2008 har det vært arbeidet med å reformere oppsettet rundt IBOR (Interbank Borrowing Rates) og erstatte med andre referanserenter. Endringer i referanserenter er antatt å ha liten effekt for GPF og selskapet har ikke enkeltstående finansielle instrumenter og produkter som prises med LIBOR som referanse.

Hva gjelder NIBOR, EURIBOR og CIBOR så ligger en overgang til nye referanserenter lenger frem i tid. I eventuelle nye avtaler hvor enten NIBOR, EURIBOR eller CIBOR brukes som referanse skal det innarbeides formuleringer som tar høyde for en eventuell overgang til alternative referanserenter. Foreløpig er det ikke lagt noen plan om utfasing av NIBOR, men kontrollmekanismen rundt bankenes kvotering av NIBOR-renten er mer formalisert. Heller ikke Eurolandene, Sverige eller Danmark har kommet med noen beslutning om utfasing av sine IBOR-renter. GPF følger med på utviklingen.

Risikoeksponeringen relatert til finansielle instrumenter som følge av overgangen er ansett å være svært lav. IBOR-reformen vil ikke endre risikostyringsstrategien.

Valutarisiko

Valutarisiko er risiko knyttet til verdiene av eiendeler, forpliktelser og finansielle instrumenter som følge av endringer i valutakursene.

Valutarisiko i kollektivporteføljen er sikret 100 prosent ved å bruke fond som er sikret til NOK.

I unit link produkter kan kundene velge mellom sikret og ikke-sikrede produkter. Renteprodukter er alltid sikret.

Motpartrisiko

Motpartrisiko er risiko for mulige tap på grunn av uventet mislighold hos GPFs motparter og debitorer.

GPF er utsatt for motpartrisiko gjennom investeringer i verdipapirer, fond, bankinnskudd og gjennom fordringer fra mellommenn og reassuransekontrakter.

Likviditetsrisiko

Likviditetsrisiko defineres som risiko for ikke å kunne foreta utbetalinger ved forfall eller behov for å realisere investeringer til høye kostnader for å foreta utbetalinger. Det er fastsatt grenser for nødvendig tilgang til likvide midler. Disse overvåkes kontinuerlig og tas hensyn til i den strategiske aktivaallokeringen. Likviditetsrisikoen antas å være lav. Det er utarbeidet en likviditetsstrategi som godkjennes årlig av styret.

Risikokonsentrasjon

Risikokonsentrasjon knyttet til finansielle investeringer defineres som risikokonsentrasjon knyttet til akkumulering av eksponeringer innenfor samme geografiske område, industrisektor mv.

For GPF er sektorkonsentrasjon av rentepapirer regulert av retningslinjer for kreditteksponering for GPF, som er en del av konsernets kredittpolicy. Retningslinjene definerer en rekke industrisektorer sammen med grenser for hver sektor for å sikre diversifisering i totalporteføljen. Den nåværende fordelingen av rentepapirer i kollektivporteføljen oppfyller kravene gitt i retningslinjene og i unit-link porteføljene er fond brukt i allokeringen.

I unit link porteføljene er aksjeinvesteringene i internasjonalt diversifiserte fond og norske fond. Investeringene er hovedsakelig i utviklede markeder. Graden av diversifisering, både for sektor og geografisk konsentrasjon, er således avhengig av sammensetningen i fondsstrukturen.

Fond med rentebærende instrumenter består av internasjonalt og norske diversifiserte fond i aktivaklasser som obligasjoner med høy kredittkvalitet og høyrente obligasjoner.

Styring av finansiell risiko

Overvåking, kvantifisering, styring og kontroll av risikoeksponering er en viktig del av GPFs virksomhet som utføres for å sikre at risikonivået er rimelig og støtter verdiskapningen. Samlet risikostyring sikrer at ulike risikoer vurderes og håndteres på en konsistent måte. Formålet med risikostyring i GPF er todelt. For det første er det ment å sikre at eksponeringen ikke overstiger risikokapasiteten. For det andre er den overordnede risikostyringen ment til å bidra til verdiskapning for kunder og eier innenfor den vedtatte risikoappetitten.

Styret vedtar årlig investeringsstrategien som gir begrensninger for ulike risikotyper, samt rammer for aktiva allokeringen.

Foretaket har satt grenser for kreditteksponering basert på kredittlinjer for konsernet. Kredittgrenser er fastsatt for utpekte motparter. Grensene er basert på enten offisielle kredittvurderinger av motparten eller interne analyser. Disse overvåkes og rapporteres månedlig. Styringen av kredittrisiko er definert i GPFs kredittpolicy.

Investeringsstrategien definerer flere risikobegrensninger for å få en diversifisert investeringsportefølje for kollektivporteføljen. Grensene er satt for renterisiko, valutarisiko og aktiva allokering i investeringsporteføljen. Disse grensene rapporteres månedlig til styret og overvåkes.

De viktigste styrende dokumentene for styring av markeds-, kreditt- og likviditetsrisiko er:

- Investeringsstrategi for porteføljer med egenkapitalrisiko
- Investeringsstrategi for porteføljer uten egenkapitalrisiko
- Kredittpolicy
- Likviditetspolicy
- Kapitalstyringspolicy
- Policy for investeringssvirsomheten

Risikoreduserende tiltak

GPF investerer i rentebærende instrumenter med lang durasjon for å redusere durasjonsavviket mot forsikringstekniske avsetninger.

Foretaket har som intensjon å strømlinjeforme risikoresultatet og å unngå å ta finansielle risiko i «porteføljer» hvor man ikke kan få betalt for forvaltningen og/eller den eksplisitte finansielle risikoen foretaket tar.

Sikring av valutarisiko

Valutarisiko er definert som risikoen for et finansielt tap som følge av endringer i valutakurser. I kollektivporteføljen er alle investeringer i rentebærende instrumenter utstedt i NOK eller i norske pengemarkedsfond. For unit link porteføljen for foretakskunder, eksterne agenter og private kunder er aksjeeksponeringen i utgangspunktet ikke valutasikret, men er på grunn av markedssyn likevel valutasikret per 31.12.20. Rentebærende instrumenter er valutasikret.

Risikosensitivitet

Målet med sensitivitetsanalysene er å vise effekten av ulike forhåndsdefinerte scenarier.

Følgende forutsetninger er gjort for de ulike risiko-faktorene for unit link porteføljen:

- Aksjer - det antas at markedsverdien øker/reduseres
- Rentebærende instrumenter - det antas at markedsverdien øker/reduseres

For kollektivporteføljen og foretaksporteføljen er følgende forutsetninger gjort for de ulike risikofaktorene:

- Aksjer – det antas at markedsverdien øker/reduseres
- Rentebærende instrumenter – det antas at rentekurven som helhet endres med ett prosentpoeng

Tabellen under viser effekten av de forskjellige sensitivitetene.

Tabell 7a – Potensielt verdiendring basert på de forskjellige sensitivitetene. Tabellen er basert på markedsverdier i Unit Link porteføljen

Sensitivitet	2020	2019
Aksjer forvaltningskapital ned 20 %	(21,9)	(19,3)
Aksjer forvaltningskapital opp 20 %	21,9	19,3
Renter forvaltningskapital ned 20 %	(14,6)	(13,3)
Renter forvaltningskapital opp 20 %	14,6	13,3

Tabell 7b – Potensielt verdiendring basert på de forskjellige sensitivitetene. Tabellen er basert på markedsverdier i Kollektivporteføljen og Foretaksporteføljen

Sensitivitet	2020	2019
Aksjer forvaltningskapital ned 20 %	(0,7)	(1,3)
Aksjer forvaltningskapital opp 20 %	0,7	1,3
Renter ned 100 bps	6,5	10,0
Renter opp 100 bps	(6,5)	(10,0)
Eiendom ned 20 %	(207,3)	(191,6)
Eiendom opp 20 %	207,3	191,6

Operasjonell risiko

Operasjonell risiko er en potensiell hendelse eller omstendighet som kan oppstå i virksomheten som kan gi økonomisk effekt og / eller tap av omdømme. Operasjonell risiko kan skyldes menneskelig feil, svakheter i systemer og feil i prosesser eller eksterne hendelser. Dette inkluderer compliance risiko. Det er en sammenheng mellom effektiv internkontroll og lav operasjonell risiko da internkontroll er spesielt effektiv for styring av operasjonell risiko.

Alle ledere i GPF er ansvarlige for risikoen innenfor deres ansvarsområder, og skal kunne dokumentere at kontrollene er tilstrekkelige og funksjonelle. Risikobildet skal oppdateres jevnlig for å reflektere endringer eller hendelser som betyr at risikosituasjonen endrer seg. Kvartalsvis blir risikosituasjonen testet gjennom stikkprøver og resultatet presenteres for GPFs ledelse.

De viktigste operasjonelle risikoene i virksomheten inngår i den årlige risiko- og solvensvurderingen (ORSA).

Operasjonell risiko som oppstår spesielt fra finansielle operasjoner overvåkes, styres og beskrives i investeringspolicyen vedtatt av styret.

GPF utarbeider og bruker følgende styringsdokumenter for styring av operasjonell risiko:

- Policy for risikostyring og internkontroll
- Instruks for styring av operasjonell risiko
- Instruks for registrering, eskalering og rapportering av hendelser
- Etske regler for Gjensidige Forsikring konsern

Styring av spesifikke typer risiko som er angitt i disse dokumentene:

- Policy for håndtering av uregelmessigheter og svindel
- Policy for behandling av personopplysninger
- Policy for informasjonssikkerhet
- Instruks for hvitvasking

Strategisk risiko og forretningsrisiko

Strategisk risiko er risikoen for tap på grunn av manglende evne til å etablere og å gjennomføre forretningsplaner og strategier, ta beslutninger, tildele ressurser eller svare på endringer i omgivelsene.

Strategisk risiko er en egen risikokategori i GPFs risikounivers. Risikoen håndteres gjennom en robust og dynamisk strategiprosess integrert med rapporteringsprosessene.

Strategiske risikoer i virksomheten er dekket i egen årlig risiko og solvens vurdering (ORSA).

De viktigste styringsdokumenter for styring av strategisk risiko:

- Management Forecast - en årlig femårig projeksjon av virksomheten
- Risikoappetitt, oppdateres og revideres årlig
- Policy for risikostyring og internkontroll

Kapitalstyring

Kjernefunksjonen til forsikring er overføring av risiko, og GPF er eksponert for risiko gjennom sin livsforsikrings- og investeringsvirksomhet. Identifikasjonen og styringen av risiko er en essensiell part i alle operasjoner. Alle forsikringsforetak må tilpasse risikoeksponeringen til kapitalbasen med en anerkjennelse av at solvenskapital eller egenkapital har en kostnad.

Et sentralt mål for kapitalstyringen er å balansere disse to aspektene. GPFs overordnede mål med kapitalstyringen er å sikre at kapitaliseringen av foretaket kan tåle et uønsket utfall uten å komme i en finansielt stresset situasjon og at foretakets egenkapital blir brukt på en mest mulig effektiv måte.

Kapitalstyringspolicyen spesifiserer kravene til kapitalstyring. Dette inkluderer en beskrivelse av kapitalstrategien, organisering av kapitalforvaltningen og rapportering.

Kapitalstyringspolicyen har retningslinjer for valg av verktøy innenfor visse områder for å maksimere aksjonærverdiene gjennom en optimal bruk av kapital. Verktøy som er tilgjengelig:

- Kapitalisering og kapitalstruktur i foretaket
- Utbytte policy
- Aktiva allokering
- Reassuranse
- Allokering av kapital til produkter og forretningsområder iht. lønnsomhet og prising

Foretaket beregner solvenskapitalkravet i henhold til standardmetoden som er definert i § 14-10 i Finansforetaksloven. GPF har etablert et trafikklys-system som indikerer forskjellige nivåer av solvenskapital sett i forhold til SCR og tilhørende tiltak. Mål for solvensgrad er 130 til 145 prosent.

Regulatorisk kapitalkrav

Det regulatoriske kapitalkravet er beregnet basert på standard formelen i Solvens II - forskriften. Kapitalkravet for GPF er 1,4 milliarder kroner. Tellende kapital er 2,1 milliarder kroner. Dette gir en solvensmargin på 146,2 prosent.

Tabell 8 – Regulatorisk solvenskapitalkrav

Millioner kroner	2020	2019
Tellende kapital til å dekke solvenskapitalkravet	2.080,7	2.678,6
Solvenskapitalkrav	1.423,5	1.909,6
Overskuddskapital	657,1	769,0
Solvensmargin	146,2 %	140,3 %

I tillegg til solvenskapitalkravet (SCR) er det definert et minstekapitalkrav (MCR). Ved brudd på MCR vil Finanstilsynet kunne frata selskapet konsesjonen dersom ikke selskapet møter kravet i løpet av tre måneder.

Tabell 9 – Regulatorisk minstekapitalkrav

Millioner kroner	2020	2019
Tellende kapital til å dekke minstekapitalkravet	1.906,9	2.500,0
Minstekapitalkrav	640,6	628,4
Overskuddskapital	1.266,3	1.871,6
Minstekapitalkrav-margin	297,7 %	397,9 %

Tellende kapital til å dekke SCR tilsvarer eiendeler fratrasket forpliktelser, beregnet i henhold til Solvens II-prinsippene og justert for ansvarlig lån.

Tabell 10 - Tellende kapital til å dekke solvenskapitalkrav

Millioner kroner	2020	2019
Eiendeler minus forpliktelser i henhold til Solvens II prinsipper	1.778,9	2.374,3
Ansvarlig lån	301,8	304,3
Tellende kapital til å dekke solvenskapitalkrav	2.080,7	2.678,6

Hovedforskjellene mellom verddivurdering etter henholdsvis Solvens II- og regnskapsprinsipper er følgende:

- Immaterielle eiendeler er ikke hensyntatt i Solvens II
- Obligasjoner er målt til virkelig verdi i Solvens II, mens regnskap benytter amortisert kost
- Tekniske avsetninger er vurdert annerledes (se nedenfor for detaljer)
- Utsatt skatt er vurdert annerledes basert på punktene over

I henhold til Solvens II-prinsippene er tekniske avsetninger beregnet som summen av et beste estimat og en risikomargin. Tabellene under viser tekniske avsetninger for GPF ifølge henholdsvis regnskaps- og Solvens II-prinsippene.

Tabell 11a - Forsikringstekniske avsetninger 2020

Millioner kroner	Regnskap	Solvens II	Forskjell
Forsikringstekniske avsetninger for livsforsikring (beste estimat)	42.361,7	40.608,7	(1.752,9)
Risikomargin	-	1.097,5	1.097,5
Sum forsikringstekniske avsetninger	42.361,7	41.706,2	(655,4)

Tabell 11b - Forsikringstekniske avsetninger 2019

Millioner kroner	Regnskap	Solvens II	Forskjell
Forsikringstekniske avsetninger for livsforsikring (beste estimat)	37.335,1	34.148,4	(3.186,7)
Risikomargin	-	1.296,4	1.296,4
Sum forsikringstekniske avsetninger	37.335,1	35.444,8	(1.890,3)

Tekniske avsetninger for livsforsikring er basert på markedsverdi i henhold til Solvens II-prinsippene, hvor fremtidig kontantstrømmer er neddiskontert ved bruk av en risikofri rentekurve definert i Solvens II. I regnskap blir kontraktens grunnlagsrente benyttet til neddiskontering. En annen viktig forskjell er at det tas hensyn til fremtidig profitt i Solvens II.

En risikomargin øker tekniske avsetninger i Solvens II. Denne risikomarginen er definert som kapitalkostnaden av å holde solvenskapitalkravet i hele perioden hvor foretaket fortsatt har forpliktelse ut ifra dagens bestand.

GPF benytter volatilitetsjustering for verdsettelsen av tekniske avsetninger i Solvens II. Det er ikke benyttet overgangsregler i beregningene for GPF.

Tellende kapital er, i henhold til Solvens II-forskriften, fordelt i tre kapitalgrupper. GPF har hovedsakelig tier 1-kapital, som omfatter den kapitalen med antatt best sikkerhet.

GPFs tier 2-kapital består av et ansvarlig lån med nominalverdi på 300,0 millioner kroner. Markedsverdien av lånet er 301,8 millioner kroner per 31.12.2020.

GPF har ingen tier 3 kapital.

Tabell 12 - Tellende kapital til å dekke solvenskapitalkrav, delt inn i kapitalgrupper

Millioner kroner	2020	2019
Tier 1	1.778,9	2.374,3
Tier 2	301,8	304,3
<i>Herav; Ansvarlig lån</i>	<i>301,8</i>	<i>304,3</i>
Sum tellende kapital til å dekke solvenskapitalkravet	2.080,7	2.678,6

Det er begrensninger til hvor mye tier 2-kapital som kan benyttes til å dekke MCR. Tellende tier 2-kapital kan maksimalt utgjøre 20 prosent av MCR. På grunn av dette er tellende kapital til å dekke MCR lavere enn tellende kapital til å dekke SCR.

Tabell 13 - Tellende kapital til å dekke minstekapitalkrav, delt inn i kapitalgrupper

Millioner kroner	2020	2019
Tier 1	1.778,9	2.374,3
Tier 2	128,1	125,7
Sum tellende basiskapital til å dekke minstekapitalkravet	1.907,0	2.500,0

Solvenskapitalkravet er definert ut ifra forskjellige risikoer. De største risikoene for GPF er innen (livs)forsikringsrisiko og markedsrisiko. Forsikringsrisiko er hovedsakelig relatert til usikkerhet i fremtidige administrasjons- og risikoresultat. Kapitalkravet består også av motpartsrisiko og operasjonell risiko. For å ta hensyn til at alle risikoer ikke vil opptre samtidig, er det lagt til et diversifiseringselement. Kapitalkravet er også justert for den forventede endringen i fremtidig skatt som ville oppstått ved et tap tilsvarende solvenskapitalkravet.

Tabell 14 - Regulatorisk solvenskapitalkrav, fordelt per risiko

Millioner kroner	2020	2019
Tilgjengelig kapital	2.080,7	2.678,6
Kapitalkrav for livsforsikringsrisiko	1.067,0	1.867,6
Kapitalkrav for markedsrisiko	1.333,3	1.346,5
Kapitalkrav for motpartsrisiko	21,8	8,8
Diversifisering	(510,5)	(659,2)
Basis solvenskapitalkrav	1.911,5	2.563,7
Operasjonell risiko	85,3	79,8
Justeringer (risikoreduserende effekt av utsatt skatt og forsikringstekniske avsetninger)	(573,3)	(733,9)
Sum kapitalkrav	1.423,5	1.909,6
Solvensmargin	146,2%	140,3%

3. Aksjekapital

Aksjekapitalen i Gjensidige Pensjonsforsikring består per 31. desember 2020 av 39.000 aksjer á kroner 1.000 i kun en aksjeklasse og eies 100 prosent av Gjensidige Forsikring ASA.

Med Gjensidige Forsikring ASA som eneste eier er det ingen særskilte bestemmelser i vedtekter knyttet til stemmeretten.

4. Kostnader

Millioner kroner	2020	2019
Forsikringsrelaterte administrasjonskostnader (inkl. prov. for mottatt gjenforsikring)		
Avskrivninger	26,7	37,2
Lønns og personalkostnader	91,2	81,3
IKT-kostnader	36,6	29,8
Andre kostnader ¹	105,7	92,9
Sum forsikringsrelaterte administrasjonskostnader (inkl. prov. for mottatt gjenforsikring)	260,1	241,2

¹ Inkl. i andre kostnader er interne personal og driftsrefusjoner mellom nærstående parter NOK 93,4 millioner (75,1)

Øvrig spesifikasjoner

Lønns- og personalkostnader

Lønn	69,1	61,1
Arbeidsgiveravgift	10,0	9,2
Finansskatt	3,7	3,2
Pensjonskostnader - innskuddsbasert (eks. arb.giv.avg.)	5,4	4,7
Pensjonskostnader - ytelsesbasert (eks. arb.giv.avg.)	0,8	0,8
Avtalefestet pensjon (eks. arb.giv.avg.)	0,9	0,9
Aksjekjøpsprogram for ansatte	1,3	1,5
Sum lønns- og personalkostnader	91,2	81,3

Godtgjørelse til revisor (inkl. mva.)

Lovpålagt revisjon	0,5	0,3
Rådgivning - annen rådgivning	0,2	
Sum godtgjørelse til revisor (inkl. mva.)	0,7	0,3

5. Transaksjoner med nærstående parter

Oversikt

Gjensidige Forsikring ASA eier 100 prosent av aksjene i Gjensidige Pensjonsforsikring AS.

Transaksjoner

Resultatregnskapet

Oversikten nedenfor viser transaksjoner med nærstående parter som er innregnet i resultatregnskapet

Millioner kroner	2020		2019	
	Inntekt	Kostnad	Inntekt	Kostnad
Forfalte premier reassuranse				
Gjensidige Forsikring ASA		9,5		3,4
Endring premiereserver reassuranse				
Gjensidige Forsikring ASA	1,6			
Betalte bruttoerstatninger reassuranse				
Gjensidige Forsikring ASA	9,9		17,2	
Endring erstatningsavsetning reassuranse				
Gjensidige Forsikring ASA	1,1		3,1	
Administrasjonskostnader				
Gjensidige Business Service, Norge		56,4		
Gjensidige Forsikring ASA		70,1		75,1
Sum	12,6	136,0	20,3	78,5

Mellomværende

Oversikten nedenfor viser en oppsummering av fordring/forpliktelse på/til nærstående parter.

Millioner kroner	2020		2019	
	Fordring	Forpliktelse	Fordring	Forpliktelse
Ikke rentebærende fordringer og forpliktelser				
Gjensidige Business Service, Norge		2,7		
Gjensidige Forsikring ASA	16,9		40,0	
Sum ikke rentebærende fordringer og forpliktelser	16,9	2,7	40,0	
Sum mellomværende innen konsernet	16,9	2,7	40,0	

Gjensidige Pensjonsforsikring AS (GPF) kjøper en rekke tjenester fra konsernselskap. Gjensidige Forsikring ASA fakturerer i tillegg premie for to produkter på vegne av GPF. Det leveres også en rekke konsernfunksjoner av ren administrativ art (som for eksempel regnskap, helsevurdering, markedsstøtte, advokatbistand, IKT) som er priset basert på kostpluss-metoden. I hovedsak inngås det ettårige avtaler for disse tjenestene. GPF dekker alle kostnadene knyttet til distribusjonen av sine produkter. GPF har også inngått en reassuransavtale med Gjensidige Forsikring ASA basert på markedsmessige priser.

6. Immaterielle eiendeler

Millioner kroner	Internt utviklet IT-systemer 2020	Internt utviklet IT-systemer 2019
Anskaffelseskost		
Per 1. januar	219,5	195,5
Tilgang	14,8	24,0
Avhendinger/reklassifiseringer	(154,6)	
Per 31. desember	79,8	219,5
Prosjekter i arbeid		27,1
Per 31. desember, inklusiv prosjekter i arbeid	79,8	246,6
Avskrivning og tap ved verdifall		
Per 1. januar	(198,6)	(161,4)
Avskrivninger	(26,7)	(37,2)
Avhendinger/reklassifiseringer	167,7	-
Per 31. desember	(57,6)	(198,6)
Balanseført verdi		
Per 1. januar	48,1	58,1
Per 31. desember	22,2	48,1
Avskrivningsmetode	Lineær	Lineær
Utnyttbar levetid (år)	1-3	1-3

7. Aksjer og andeler i selskapsporteføljen

Million kroner	Org.nummer	Valuta/Land	2020
Aksjefond			
Delphi Global	989747746	NOK/NOR	0,8
KLP AksjeNorden Indeks	980854043	NOK/NOR	0,4
Landkreditt Utbytte A	999029280	NOK/NOR	0,4
KLP AksjeGlobal Indeks 4	988244163	NOK/NOR	0,3
Delphi Nordic	960058658	NOK/NOR	0,2
Skagen Global	979876106	NOK/NOR	0,1
Dnb Miljøinvest	971580496	NOK/NOR	0,1
Skagen Kon-Tiki	984305141	NOK/NOR	0,1
Skagen Vekst	879876052	NOK/NOR	0,1
Diverse fond			0,3
Sum aksjefond			2,7
Herav børsnoterte			2,7
Obligasjonsfond			
Diverse fond			0,2
Sum obligasjonsfond			0,2
Herav børsnoterte			0,2

Million kroner	Org.nummer	Valuta/Land	2020
Renteinstrumenter - kort durasjon			
Storebrand Likviditet B		NOK/NOR	296,8
Nordea Kort Obligasjon 20		NOK/NOR	176,7
Holberg Likviditet		NOK/NOR	109,3
Danske Invest Norsk Likviditet I		NOK/NOR	107,6
Storebrand Likviditet B		NOK/NOR	107,5
Danske Invest Norsk Likviditet Institusjon D Class		NOK/NOR	57,5
Diverse fond			0,3
Sum pengemarkedsfond			855,7
Herav børsnoterte			855,7
Kombinasjonsfond			
Diverse fond		NOK/NOR	0,1
Sum kombinasjonsfond			0,1
Herav børsnoterte			0,1
Andre finansielle eiendeler			
Pensjonsregisteret AS	946063940	NOK/NOR	0,7
Norsk Pensjon AS	890050212	NOK/NOR	0,2
Sum andre finansielle eiendeler			0,9
Sum aksjer og andeler i selskapsporteføljen			859,6
Herav børsnoterte			858,7

Fond uten org.nr. er registrert i land utenfor Norge. Fondsprofiler er virtuelle profiler sammensatt av både norsk- og utenlandskregistrerte fond, fondsprofiler er ikke offisielle registrerte fond og har derfor ikke org.nr.

8. Aksjer og andeler i investeringsvalgporteføljen

Millioner kroner	Org.nummer	Valuta/land	2020
Aksjefond			
Kombinert Pensjonsprofil Aksjer		NOK/NOR	8.074,5
Kombinert Pensjonsprofil Aksjer Privat		NOK/NOR	2.109,3
Handelsbanken Pensjonsprofil 100		NOK/NOR	740,0
Indeksert Pensjonsprofil Aksjer		NOK/NOR	283,3
Landkreditt Aksje Global	988849537	NOK/NOR	198,1
Kombinert Pensjonsprofil Aksjer VS		NOK/NOR	180,5
Skagen Global	979876106	NOK/NOR	129,4
Skagen Kon-Tiki	984305141	NOK/NOR	123,8
Dnb Miljøinvest	971580496	NOK/NOR	117,9
Schroder ISF Emerg Mkts A Acc		USD/NOR	103,3
Skagen Vekst	879876052	NOK/NOR	101,5
Landkreditt Utbytte A	999029280	NOK/NOR	92,5
KLP AksjeVerden Indeks	996716716	NOK/NOR	88,9
KLP AksjeGlobal Indeks 4	988244163	NOK/NOR	77,0
Alfred Berg Norge Classic	957801412	NOK/NOR	73,0
Landkreditt Norden Utbytte		NOK/NOR	61,7
Handelsbanken Global Criteria A1		NOK/NOR	45,3
C WorldWide Globale Aksjer	945434422	NOK/NOR	40,4
Pareto Aksje Norge B	883610512	NOK/NOR	36,0
Delphi Global	989747746	NOK/NOR	35,7
Holberg Norden	982371910	NOK/NOR	29,3
KLP AksjeNorden Indeks	980854043	NOK/NOR	28,6
Delphi Nordic	960058658	NOK/NOR	27,4
Storebrand Norge	938651728	NOK/NOR	26,9
Skagen m2	998738873	NOK/NOR	25,3
Handelsbanken Norge Index		NOK/NOR	23,2
Janus Henderson Global Equity Fund R E Acc		EUR/LUX	22,2
KLP AksjeFremvoksende Markeder Indeks II	996716678	NOK/NOR	17,9
KLP AksjeNorge Indeks II	992966092	NOK/NOR	15,7
Handelsbanken Norden Index		NOK/NOR	15,6
KLP AksjeUSA Indeks III	917232164	NOK/NOR	14,7
Man GLG European Equity D EUR		EUR/NOR	12,9

Millioner kroner	Org.nummer	Valuta/land	2020
KLP AksjeEuropa Indeks IV	915845967	NOK/NOR	11,2
Handelsbanken Barekraftig Energi		NOK/NOR	10,6
Eika Norge	985682976	NOK/NOR	9,7
Danske Invest Norge I	968127799	NOK/NOR	8,4
Parvest Equity India		NOK/NOR	8,2
SKAGEN Select 100	918534741	NOK/NOR	6,5
Aktiv Pensjonsprofil Aksjer		NOK/NOR	6,3
KLP AksjeEuropa Indeks III	815846052	NOK/NOR	5,6
Skagen Focus	915294294	NOK/NOR	5,0
Candriam Equities L Australia C AUD Acc		AUD/LUX	3,4
KLP AksjeUSA Indeks IV	817232582	NOK/NOR	3,3
Vektorspar Aksjer		NOK/NOR	2,3
Global Equity Fund (USD)		USD/NOR	2,2
Parvest Real Estate Securities World		NOK/NOR	2,0
Handelsbanken Kina A1		NOK/NOR	1,8
Handelsbanken Norden Selektiv A1		NOK/NOR	1,7
Handelsbanken Asia		NOK/NOR	1,5
Handelsbanken America Small Cap A1		NOK/NOR	1,3
Handelsbanken Norden A1 NOK		NOK/NOR	1,3
Handelsbanken Norge A1 NOK		NOK/NOR	1,1
Sector Global Equity Kernel A NOK		NOK/NOR	1,0
Handelsbanken Tillvaxtmarknad Tema A1 NOK		NOK/NOR	0,7
Handelsbanken Råvarefond A1		NOK/NOR	0,6
Handelsbanken Europa Tema A1 NOK		NOK/NOR	0,4
Handelsbanken Latin-Amerika A1 NOK		NOK/NOR	0,3
Handelsbanken Europa Selektiv A1		NOK/NOR	0,2
Sum aksjefond			13.067,7
Herav børsnoterte			13.067,7
Obligasjonsfond			
Kombinert Pensjonsprofil Renter		NOK/NOR	2.519,3
Kombinert Pensjonsprofil Renter Privat		NOK/NOR	739,8
Handelsbanken Pensjonsprofil Renter		NOK/NOR	303,6
Indeksert Pensjonsprofil Renter		NOK/NOR	80,9
Nordea Global High Yield	986224211	NOK/NOR	56,2
Skagen Avkastning	970876084	NOK/NOR	47,7
Danske Invest Norsk Obligasjon	968007009	NOK/USA	33,2
PIMCO GIS plc Global Bond Fund Hedged NOK Acc.		NOK/NOR	28,0
DNB Obligasjon A		NOK/NOR	21,8
Handelsbanken Obligasjon A1 NOK		NOK/NOR	15,2
Skagen Tellus	990009651	NOK/NOR	10,4
Sum obligasjonsfond			3.856,3
Herav børsnoterte			3.331,3
Pengemarkedsfond			
Alfred Berg Likviditet Pluss	966491167	NOK/NOR	257,0
Holberg Likviditet	982371929	NOK/NOR	111,3
Landkreditt Høyrente	988437832	NOK/NOR	104,1
Gjensidige Likviditet		NOK/NOR	102,2
Landkreditt Ekstra	999029302	NOK/NOR	94,5
Handelsbanken Kort Rente Norge		NOK/NOR	32,5
Skagen Høyrente	979876076	NOK/NOR	32,1
Danske Invest Norsk Likviditet 1	868006862	NOK/NOR	4,4
Sum pengemarkedsfond			738,0
Herav børsnoterte			738,0
Kombinasjonsfond			
Kombinert Pensjonsprofil Balansert		NOK/NOR	2.454,1
Kombinert Pensjonsprofil Balansert Privat		NOK/NOR	1.906,3
Kombinert Pensjonsprofil Trygg		NOK/NOR	1.684,6
Kombinert Pensjonsprofil Trygg Privat		NOK/NOR	1.483,7
Aktiv Pensjonsprofil Balansert		NOK/NOR	1.196,2
Vektorspar Balansert		NOK/NOR	1.046,3
Vektorspar Trygg		NOK/NOR	989,8

Millioner kroner	Org.nummer	Valuta/land	2020
Kombinert Pensjonsprofil Offensiv		NOK/NOR	1.059,9
Handelsbanken Pensjonsprofil 70		NOK/NOR	987,6
Aktiv Pensjonsprofil Trygg		NOK/NOR	642,0
Handelsbanken Pensjonsprofil 50		NOK/NOR	569,5
Kombinert Pensjonsprofil Offensiv Privat		NOK/NOR	402,1
Aktiv Pensjonsprofil Offensiv		NOK/NOR	379,1
Kombinert Pensjonsprofil Balansert VS		NOK/NOR	155,9
Vektorspar Offensiv		NOK/NOR	110,3
Indeksert Pensjonsprofil Balansert		NOK/NOR	92,1
Indeksert Pensjonsprofil Offensiv		NOK/NOR	33,5
Kombinert Pensjonsprofil Offensiv VS		NOK/NOR	31,5
Handelsbanken Pensjonsprofil 30		NOK/NOR	16,9
Kombinert Pensjonsprofil Trygg VS		NOK/NOR	13,2
Indeksert Pensjonsprofil Trygg		NOK/NOR	6,7
Handelsbanken Multi Asset 100		NOK/NOR	0,9
SKAGEN Select 60	818534752	NOK/NOR	0,6
Sum kombinasjonsfond			15.262,9
Herav børsnoterte			14.126,6
Sum aksjer og andeler i investeringvalgsporteføljen			32.925,0
Herav børsnoterte			31.263,7

Fond uten org.nr. er registrert i land utenfor Norge. Fondsprofiler er virtuelle profiler sammensatt av både norsk- og utenlandskregistrerte fond, fondsprofiler er ikke offisielle registrerte fond og har derfor ikke org.nr.

9. Aksjer og andeler i kollektivporteføljen

Million kroner	Org.nummer	Valuta/Land	2020
Obligasjonsfond			
Shenkman Finsbury High Income Fund A NOK		NOK / IRL	84,8
Sum obligasjonsfond			84,8
Herav børsnoterte			84,8
Pengemarkedsfond			
Storebrand Likviditet B	977555779	NOK / NOR	562,8
Danske Invest Norsk Likviditet Institusjon	981582047	NOK / NOR	68,1
Alfred Berg Likviditet Pluss	966491167	NOK / NOR	0,2
Nordea Kort Obligasjon 20	885033822	NOK / NOR	6,5
Sum pengemarkedsfond			637,5
Herav børsnoterte			637,5
Sum aksjer og andeler i kollektivporteføljen			722,3
Herav børsnoterte			722,3

Fond uten org.nr. er registrert i land utenfor Norge. Fondsprofiler er virtuelle profiler sammensatt av både norsk- og utenlandskregistrerte fond, fondsprofiler er ikke offisielle registrerte fond og har derfor ikke org.nr.

10. Pensjon

Gjensidige Pensjonsforsikring AS (GPF) er forpliktet til å ha en tjenstepensjonsordning etter lov om obligatorisk tjenstepensjon. Foretakets pensjonsordninger oppfyller lovens krav.

GPF har både innskuddsbaserte og ytelsesbaserte pensjonsordninger for sine ansatte. Den ytelsesbaserte pensjonsordningen er lagt i en egen pensjonskasse og er lukket for nyansatte. Nyansatte blir meldt inn i den innskuddsbaserte pensjonsordningen.

Innskuddsbasert pensjonsordning

Innskuddspensjon er en privat pensjonsordning som er et supplement til folketrygden. Ytelsene fra pensjonsordningen kommer i tillegg til alderspensjon fra folketrygden. Pensjonsalder er 70 år.

Den innskuddsbaserte ordningen er en ordning hvor GPF betaler faste innskudd til et fond eller en pensjonskasse, og hvor det ikke foreligger noen juridisk eller underforstått forpliktelse til å betale ytterligere innskudd. Satsene er syv prosent av lønn mellom 0 og 7,1 G og 20 prosent av lønn mellom 7,1 og 12 G.

Videre inngår i ordningen uførepensjon, ektefelle-/samboerpensjon og barnpensjon etter nærmere bestemte regler.

Ytelsesbasert pensjonsordning

Beskrivelse av ordningen

Alderspensionen sammen med ytelser fra folketrygden og hensyntatt eventuelle fripoliser fra tidligere arbeidsforhold utgjør cirka 70 prosent av lønn ved fratreddesalder, forutsatt full

opptjeningsstid på 30 år. Pensjonsalderen er 70 år, men for assurandørene gjelder en pensjonsalder på 65 år.

Den ytelsesbaserte ordningen er en ordning som gir de ansatte kontraktsmessige rettigheter til fremtidige pensjonsytelser. Videre inngår i ordningen uførepensjon, ektefelle-/samboerpensjon og barnpensjon etter nærmere bestemte regler.

I tillegg har GPF pensjonsforpliktelser overfor enkelte arbeidstakere ut over den ordinære kollektivavtalen. Dette gjelder ansatte med lavere pensjonsalder, arbeidstakere med lønn over 12G og tilleggspensjoner.

Den ordinære alderspensjonen er en sikret ordning hvor arbeidsgiver bidrar med innbetaling til pensjonsmidler. Pensjon ut over den ordinære kollektivavtalen er en usikret ordning som betales over driften.

Aktuarielle forutsetninger

Fastsatte aktuarielle forutsetninger fremkommer av tabellen. Diskonteringsrenten er den forutsetningen som har størst innvirkning på verdien av pensjonsforpliknelsen. Lønnsregulering, pensjonsregulering og G-regulering er basert på historiske observasjoner og forventet fremtidig inflasjon. Lønnsveksten er satt til 2,7 prosent (3,1), og er justert for alder basert på en avtagende lønnskurve. Den ettårige nominelle lønnsveksten 2020/21 er beregnet til 0,83 prosent (1,55). Årsaken til den lave lønnsveksten er at pensjonsordningen er lukket for nye medlemmer og at gjennomsnittlig alder for ansatte medlemmer er 57,8 år (56,5).

Diskonteringsrenten er basert på en rentekurve som fastsettes med utgangspunkt i OMF-renten (obligasjoner med fortrinnsrett). Diskonteringsrenten er basert på observerte renter frem til cirka ti år. Markedets langsiktige syn på rentenivå er estimert basert på realrentekrav, inflasjon og fremtidig kredittrisiko. I perioden mellom de observerte renter og de langsiktige markedsforventninger er det gjort en interpolasjon. Det er således beregnet en diskonteringskurve for hvert år som det skal utbetales pensjon.

Sensitivitetsanalysen er basert på at kun én forutsetning endres om gangen og at alle andre holdes konstant. Dette er sjeldent tilfelle da flere av forutsetningene samvarierer.

Risiko

Risiko i netto pensjonsforpliktelse er en kombinasjon av selve pensjonsordningen, pensjonsforpliknelsen, pensjonsmidler, finansieringsnivå og samvariasjon mellom pensjonsforpliktelser og pensjonsmidler.

GPF er utsatt for finansiell risiko siden pensjonsmidlene forvaltes i Gjensidige Pensjonskasse som en investeringsvalgportefølje. Finansiell risiko er knyttet til investeringer i aksjer, rentebærende verdipapirer og eiendom. Investeringer foretas hovedsakelig i verdipapirfond og obligasjoner. Den finansielle risikoen omfatter aksje-, rente-, kreditt-, valuta- og likviditetsrisiko, hvorav den største risikofaktoren er renterisiko. Finansiell risiko i pensjonsmidler estimeres ved bruk av definerte stressparametere for hver aktivaklasse samt forutsetninger om hvordan utviklingen i de ulike aktivaklassene samvarierer.

Pensjonsmidlene er høyere enn de beregnede pensjonsforpliktelsene. Imidlertid er bruken av pensjonsmidlene til å betale fremtidige premier begrenset og det må testes om bruken av midlene har en begrensning. Det forventes at deler av overfinansieringen vil bli brukt til å finansiere ny opptjening eller bli tilbakeført til sponsor. En reduksjon i forpliktelsene (som for eksempel som følge av renteoppgang) vil bli delvis motvirket av en økning i potensiell overfinansiering Risikofaktorene under må således ses i lys av overfinansieringen.

Renterisiko

Pensjonsmidlenes eksponering mot renterisiko ansees som moderat som følge av at markedsverdivektet durasjon er på

cirka 4,7 år (3,6). Porteføljeverdien vil falle med cirka 4,7 prosent ved et parallelt skift i rentekurven på pluss ett prosentpoeng.

Pensjonsforpliknelsen vil stige med 17,9 prosent ved et parallelt skift i hele rentekurven (rentefall) på minus ett prosentpoeng. Verdien vil falle med ca. 13,4 prosent ved en renteøkning på ett prosentpoeng. Kredittrisiko

Pensjonsmidlenes eksponering mot kredittrisiko ansees som moderat. Hovedtyngden av pensjonskassens renteinvesteringer skal være innenfor «investment grade». Dersom kredittrisiko på global basis økte med en faktor tilsvarende den faktoren som brukes i stresstester for pensjonskasser (tilsvarende en forverring mot 99,5 prosent percentilen) ville det lede til et fall på cirka ni prosent i obligasjonsporteføljen.

Pensjonsforpliktelsene er eksponert mot noe kredittrisiko da den norske OMF-renten, som er utgangspunkt for fastleggelsen av diskonteringsrente, inneholder en viss kredittrisiko.

Aksje- og eiendomsrisiko

Pensjonsmidlene er eksponert mot aksjemarkedet og eiendomsmarkedet gjennom aksjefond og eiendomsfond. Ved utgangen av året var eksponeringen 19,6 prosent, fordelt på 11,9 prosent aksjer og 7,7 prosent i eiendom.

Markedsverdien av aksjer svinger kraftig. Pensjonskassen måler løpende aksjerisikoen i pensjonsmidlene basert på prinsipper i Solvens II. Prinsippene for måling av aksjerisiko baseres på at risikoen øker når aksjer stiger i verdi og at risikoen faller når aksjer har falt i verdi. Per 31. desember 2020 er risikoen (tilsvarende en forverring mot 99,5 prosent percentilen) satt til 39 prosent. Eiendomsrisiko er satt til 25 prosent basert på prinsippene i Solvens II. Levetid og uførhet

Levetidsforutsetningene er basert på tabellen K2013BE som rapportert av FNO (Finans Norge) AS.

Uførehypptigheten er basert på tabellen IR73. Denne måler uførhet på lang sikt. Forekomsten av uførheten er lav sammenlignet med mange andre arbeidsgivere.

GPFs ansatte kan bli involvert i større katastrofelignende hendelser som flyulykker, bussulykker, tilskuer til sportsarrangement eller hendelser på arbeidsplassen. Dersom en slik hendelse inntreffer, vil pensjonsforpliknelsen kunne øke betraktelig. Det er investert i katastrofeforsikringer som gjør at GPF får erstatning dersom en slik hendelse inntreffer.

Lønnsutvikling

De fremtidige pensjonsytelsene avhenger av den fremtidige lønnsutvikling og utviklingen i Folketrygdens grunnbeløp (G). Dersom foretakets lønnsutvikling er lavere enn økningen i G, reduseres ytelsene.

Lønnsvekst vil avvike fra den banen som er fastlagt ved at ansatte får høyere eller lavere lønnsvekst enn det som banen tilsier. GPF styrer lønnsutvikling for ansatte basert på tariffavtaler og individuelle avtaler. Fra år til år kan det forekomme hopp i lønnsnivå.

Dersom lønnsveksten blir ett prosentpoeng høyere vil det føre til 9,9 prosent økning av forpliknelsen. Dersom lønnsveksten blir ett prosentpoeng lavere faller forpliknelsen med 7,9 prosent. Dersom G øker med ett prosentpoeng, faller forpliknelsen med 4.3 prosent.

Minstekrav til nivået på pensjonsmidler

Pensjonsmidlene må tilfredsstille visse minstekrav definert i norsk lov, forskrifter og pålegg fra Finanstilsynet.

Dersom nivået på pensjonsmidlene blir lavere enn en nedre grense, vil GPF måtte innbetale ekstra pensjonsmidler for å dekke opp for den nedre grensen. Under visse forutsetninger vil også GPF få tilbakebetalt pensjonsmidler.

I Gjensidige Pensjonskasse måles risiko basert på krav fastsatt av Finanstilsynet i form av stresstester. Disse testene skal reflektere 99,5 prosent «value at risk». Pensjonskassen har en solvenskapitaldekning på 138 prosent uten bruk av overgangsregler, noe som tilsier at det ikke er krav om å tilføre pensjonsmidler for å bedre pensjonskassens soliditet.

Privat avtalefestet pensjonsordning (AFP)

GPF er som medlem i FNO tilknyttet AFP-avtale for sine ansatte. AFP er en ytelsesbasert ordning som er finansiert i fellesskap av svært mange arbeidsgivere. Pensjonsordningens administrator har ikke fremlagt beregninger som fordeler pensjonsordningenes

midler eller forpliktelser til de enkelte medlemsforetakene. GPF innregner således ordningen som en innskuddsordning.

Dersom pensjonsordningens administrator framlegger slike fordelinger kan det lede til at ordningen skal innregnes som en ytelsesordning. Imidlertid er det vanskelig å fremkomme med fordelingsnøkler som kan aksepteres av medlemmene. En fordelingsnøkkel basert på GPFs andel av samlet årlig lønn vil ikke kunne aksepteres da denne nøkkelen er for enkel og ikke vil reflektere de økonomiske forpliktelsene på en adekvat måte.

Millioner kroner	Sikret 2020	Usikret 2020	Sum 2020	Sikret 2019	Usikret 2019	Sum 2019
Nåverdi av pensjonsforpliktelsen						
Per 1. januar	15,6	2,5	18,1	13,5	2,5	16,0
Årets pensjonsopptjening	0,7	0,1	0,8	0,6	0,2	0,8
Arbeidsgiveravgift av årets opptjening	0,1		0,2	0,1		0,2
Rentekostnad	0,3	0,1	0,4	0,4	0,1	0,5
Aktuarielle gevinster og tap	2,1	1,3	3,4	1,5	(0,2)	1,3
Utbetalte ytelser	(0,2)		(0,2)	(0,2)		(0,2)
Arbeidsgiveravgift av innbetalte pensjonsmidler	(0,3)		(0,3)	(0,4)		(0,4)
Per 31. desember	21,8	4,0	25,7	15,6	2,5	18,1
Virkelig verdi av pensjonsmidlene						
Per 1. januar	18,0		18,0	14,9		14,9
Renteinntekt	0,4		0,4	0,5		0,5
Avkastning ut over renteinntekt	0,8		0,8	0,5		0,5
Bidrag fra arbeidsgiver	2,0		2,0	2,7		2,7
Utbetalte ytelser	2,7		2,7	(0,2)		(0,2)
Arbeidsgiveravgift av innbetalte pensjonsmidler	(0,3)		(0,3)	(0,4)		(0,4)
Per 31. desember	23,5		23,5	18,0		18,0
Beløp innregnet i balansen						
Nåverdi av pensjonsforpliktelsen	21,8	4,0	25,7	15,6	2,5	18,1
Virkelig verdi av pensjonsmidlene	23,5		23,5	18,0		18,0
Netto pensjonsforpliktelse/(pensjonsmidler)	(1,7)	4,0	2,3	(2,4)	2,5	0,1
Pensjonskostnad innregnet i resultatet						
Årets pensjonsopptjening	0,7	0,1	0,8	0,6	0,2	0,8
Rentekostnad	0,3	0,1	0,4	0,4	0,1	0,5
Renteinntekt	(0,4)		(0,4)	(0,5)		(0,5)
Arbeidsgiveravgift	0,1		0,2	0,1		0,2
Pensjonskostnad	0,7	0,2	1,0	0,7	0,3	1,0
Kostnaden er innregnet i følgende regnskapslinje i resultatregnskapet						
Forsikringsrelaterte administrasjonskostnader			1,0			1,0
Ny måling av netto ytelsesbasert pensjonsforpliktelse/-eiendel innregnet i andre inntekter og kostnader						
Akkumulert beløp per 1. januar			(1,3)			(0,5)
Innregnet i perioden			(2,5)			(0,8)
Akkumulert beløp per 31. desember			(3,8)			(1,3)
Aktuarielle forutsetninger						
Diskonteringsrente			1,67 %			2,21 %
Lønnsregulering ¹			2,65 %			3,14 %
Endring i folketrygdens grunnbeløp			2,77 %			3,14 %

Millioner kroner	Sikret 2020	Usikret 2020	Sum 2020	Sikret 2019	Usikret 2019	Sum 2019
Øvrige spesifikasjoner						
Beløp innregnet som kostnad for bidrag til den innskuddsbaserte pensjonsordningen ekskl. arg.giv.avg.			5,4			4,7
Beløp innregnet som kostnad for bidrag til Fellesordningen for LO/NHO ekskl. arb.giv.avg.			0,9			0,9
Forventet innbetaling til Fellesordningen for LO/NHO neste år ekskl. arb.giv.avg.			1,1			1,0
Forventet innbetaling til den ytelsesbaserte pensjonsordningen neste år			1,7			2,3

¹ Lønnsregulering representerer vår forventede gjennomsnittlige lønnsregulering for bransjen. Siden Gjensidige har en lukket ordning blir gjennomsnittlig lønnsregulering for vår bestand 1,91 prosent (1,55). Se forklaring under avsnittet Aktuarielle forutsetninger.

	Endring i pensjonsforpliktelse 2020	Endring i pensjonsforpliktelse 2019
Prosent		
Sensitivitet		
- 1 %-poeng diskonteringsrente	17,9 %	19,0 %
+ 1 %-poeng diskonteringsrente	(13,4 %)	(13,9 %)
- 1 %-poeng lønnsjustering	(7,9 %)	(8,4 %)
+ 1 %-poeng lønnsjustering	9,9 %	11,8 %
- 1 %-poeng G-regulering	5,1 %	5,8 %
+ 1 %-poeng G-regulering	(4,3 %)	(4,6 %)
+ 1 %-poeng pensjonsregulering	12,6 %	13,2 %
10 % redusert dødelighet	2,3 %	2,7 %
10 % økt dødelighet	(3,2 %)	(3,7 %)

Verdsettelseshierarki 2020

Millioner kroner	Nivå 1 Kvoterte priser i aktive markeder	Nivå 2 Verdsettelses- teknikk basert på observerbare markedsdata	Nivå 3 Verdsettelses- teknikk basert på ikke-observerbare markedsdata	Sum per 31.12.2020
Aksjer og andeler		4,6		4,6
Obligasjoner		18,6		18,6
Andre		0,3		0,3
Sum		23,5		23,5

Verdsettelseshierarki 2019

Millioner kroner	Nivå 1 Kvoterte priser i aktive markeder	Nivå 2 Verdsettelses- teknikk basert på observerbare markedsdata	Nivå 3 Verdsettelses- teknikk basert på ikke-observerbare markedsdata	Sum per 31.12.2019
Aksjer og andeler		1,5		1,5
Obligasjoner		16,0		16,0
Derivater		0,4		0,4
Sum		18,0		18,0

11. Ansvarlig lån

FRN Gjensidige Pensjonsforsikring AS 2016/2026 SUB

ISIN	NO0010767429
Utsteder	Gjensidige Pensjonsforsikring AS
Hovedstol, millioner kroner	300,0
Valuta	NOK
Utstedelsesdato	23-06-2016
Forfall	23-06-2026
Første tilbakebetalingsdato	23-06-2021
Rentesats	NIBOR 3M + 2,90 %

Generelle vilkår

Regulatorisk regelverk	Solvens II
Regulatorisk innløsningsrett	Ja
Konverteringsrett	Nei

12. Finansielle eiendeler og forpliktelser

Virkelig verdi

Finansielle eiendeler og forpliktelser som innregnes til virkelig verdi har balanseført verdi lik den verdi den enkelte eiendel/forpliktelse kan omsettes for i en velordnet transaksjon mellom markedsaktører på måletidspunktet under de gjeldende markedsforhold.

Ved beregning av virkelig verdi benyttes ulike metoder og teknikker avhengig av type finansielle instrumenter og i hvilken grad de handles i aktive markeder. Instrumenter klassifiseres i sin helhet i en av tre verdsettelsesnivåer basert på det laveste nivå av verdsettelsesinformasjon som er betydningsfull for verdsettelsen av instrumentene.

Nedenfor redegjøres for de ulike verdsettelsesnivåene og hvilke finansielle eiendeler/forpliktelser som inngår på hvilke nivåer.

Kvoterte priser i aktive markeder

Kvoterte priser i aktive markeder anses som det beste estimat på en eiendel/forpliktelses virkelige verdi. En finansiell eiendel/forpliktelse anses som verdsatt basert på kvoterte priser i aktive markeder dersom virkelig verdi er fastsatt basert på priser som er enkelt og regelmessig tilgjengelige og representerer faktiske og regelmessig forekommende markedstransaksjoner på armlengdes avstand. Finansielle eiendeler/forpliktelser som verdsettes basert på kvoterte priser i aktive markeder klassifiseres som nivå én i verdsettelseshierarkiet.

Følgende finansielle eiendeler er klassifisert som nivå én i verdsettelseshierarkiet

- Børsnoterte aksjer
- Stats- og statsgaranterte obligasjoner/verdipapirer med fast avkastning
- Børsnoterte fond (ETF)

Verdsettelse basert på observerbare markedsdata

Når kvoterte priser i aktive markeder ikke er tilgjengelige, fastsettes virkelig verdi av finansielle eiendeler/forpliktelser fortrinnsvis ved hjelp av verdsettelsesmetoder som baserer seg på observerbare markedsdata.

En finansiell eiendel/forpliktelse anses som verdsatt basert på observerbare markedsdata dersom virkelig verdi er fastsatt med referanse til priser som ikke er kvoterte, men som er

observerbare enten direkte (som priser) eller indirekte (derivert fra priser).

Følgende finansielle eiendeler/forpliktelser er klassifisert som nivå to i verdsettelseshierarkiet

- Valutaterminer, aksjeopsjoner, fremtidige renteavtaler og valutaswapper hvis virkelige verdi er derivert fra verdien av underliggende instrumenter. Derivatene i disse kategoriene verdsettes ved hjelp av allment brukte verdsettelsesmetoder for derivater (opsjonspriseringsmodeller etc.).
- Aksjefond, obligasjonsfond, hedgefond og kombinasjonsfond hvis virkelige verdi er bestemt på bakgrunn av verdien av instrumentene som fondene har investert i.
- Sertifikater, obligasjoner og indeksobligasjoner som ikke er noterte, eller som er noterte, men hvor det ikke forekommer regelmessige transaksjoner. De unoterte instrumentene i disse kategoriene verdsettes basert på observerbare rentekurver og estimert kredittspread der hvor det er aktuelt.
- Rentebærende forpliktelser (bankdrift) målt til virkelig verdi. De rentebærende forpliktelsene verdsettes basert på observerbare rentekurver.
- Børsnoterte ansvarlig lån hvor det ikke forekommer regelmessige transaksjoner.

Verdsettelse basert på ikke-observerbare markedsdata

Når verken kvoterte priser i aktive markeder eller observerbare markedsdata er tilgjengelige, verdsettes finansielle eiendeler/forpliktelser ved hjelp av verdsettelsesteknikker som ikke er basert på observerbare markedsdata.

En finansiell eiendel/forpliktelse anses som verdsatt basert på ikke-observerbare markedsdata dersom virkelig verdi er fastsatt uten å være basert på kvoterte priser i aktive markeder, og heller ikke er basert på observerbare markedsdata. Finansielle eiendeler/forpliktelser som er verdsatt basert på ikke-observerbare markedsdata er klassifisert som nivå tre i verdsettelseshierarkiet.

De eneste finansielle eiendelene klassifisert som nivå tre i verdsettelseshierarkiet er andeler i Norsk Pensjon AS og Pensjonsregisteret AS.

Millioner kroner	Balanseført verdi per 31.12.2020	Virkelig verdi per 31.12.2020	Balanseført verdi per 31.12.2019	Virkelig verdi per 31.12.2019
Finansielle eiendeler				
<i>Finansielle eiendeler til virkelig verdi over resultatet, øremerket ved førstegangsinnregning</i>				
Aksjer og andeler	3,7	3,7	6,3	6,3
Obligasjoner og andre verdipapirer med fast avkastning	1.578,2	1.578,2	1.575,5	1.575,5
Aksjer og andeler i livsforsikring med investeringsvalg	28.330,6	28.330,6	24.502,5	24.502,5
Obligasjoner og andre verdipapirer med fast avkastning i livsforsikring med investeringsvalg	4.594,3	4.594,3	4.196,5	4.196,5
<i>Utlån og fordringer</i>				
Obligasjoner klassifisert som lån og fordringer	5.718,7	6.090,8	5.246,3	5.372,8
Fordringer i forbindelse med direkte forretning og gjenforsikringer	78,4	78,4	81,2	81,2
Andre fordringer	184,4	184,4	232,3	232,3
Kontanter og kontantekvivalenter	205,9	205,9	210,4	210,4
Sum finansielle eiendeler	40.694,3	41.066,3	36.050,9	36.177,5
Finansielle forpliktelser				
<i>Finansielle forpliktelser til amortisert kost</i>				
Ansvarlig lån	299,9	301,8	299,8	304,3
Andre forpliktelser	39,8	39,8	76,9	76,9
Forpliktelser i forbindelse med forsikring	116,3	116,3	85,6	85,6
Sum finansielle forpliktelser	456,0	457,9	462,3	466,8
Ikke resultatført gevinst/(tap)		370,2		122,0

Verdsettelseshierarki 2020

Tabellen viser en fordeling av finansielle eiendeler/ forpliktelser i tre nivåer basert på verdsettelsesmetode

Millioner kroner	Nivå 1 Kvoterte priser i aktive markeder	Nivå 2 Verdsettelses- teknikk basert på observerbare markedsdata	Nivå 3 Verdsettelses- teknikk basert på ikke- observerbare markedsdata	Sum
Finansielle eiendeler				
<i>Finansielle eiendeler til virkelig verdi over resultatet, øremerket ved førstegangsinnregning</i>				
Aksjer og andeler		2,8	0,9	3,7
Obligasjoner og andre verdipapirer med fast avkastning		1.578,2		1.578,2
Aksjer og andeler i livsforsikring med investeringsvalg		28.330,6		28.330,6
Obligasjoner og andre verdipapirer med fast avkastning i livsforsikring med investeringsvalg		4.594,3		4.594,3
<i>Finansielle eiendeler målt til amortisert kost</i>				
Obligasjoner som holdes til forfall				
Obligasjoner klassifisert som lån og fordringer		6.090,8		6.090,8
<i>Finansielle forpliktelser målt til amortisert kost</i>				
Ansvarlig lån		301,8		301,8

Verdsettelseshierarki 2019

Tabellen viser en fordeling av finansielle eiendeler/ forpliktelser i tre nivåer basert på verdsettelsesmetode

Millioner kroner	Nivå 1 Kvoterte priser i aktive markeder	Nivå 2 Verdsettelses- teknikk basert på observerbare markedsdata	Nivå 3 Verdsettelses- teknikk basert på ikke- observerbare markedsdata	Sum
Finansielle eiendeler				
<i>Finansielle eiendeler til virkelig verdi over resultatet, øremerket ved førstegangsinnregning</i>				
Aksjer og andeler		6,1	0,2	6,3
Obligasjoner og andre verdipapirer med fast avkastning		1.575,5		1.575,5
Aksjer og andeler i livsforsikring med investeringsvalg		24.502,5		24.502,5
Obligasjoner og andre verdipapirer med fast avkastning i livsforsikring med investeringsvalg		4.196,5		4.196,5
<i>Finansielle eiendeler målt til amortisert kost</i>				
Obligasjoner som holdes til forfall				
Obligasjoner klassifisert som lån og fordringer		5.372,8		5.372,8
<i>Finansielle forpliktelser målt til amortisert kost</i>				
Ansvarlig lån		304,3		304,3

Avstemming finansielle eiendeler som verdsettes basert på ikke-observerbare markedsdata (nivå 3) 2020

Millioner kroner	Per 1.1.2020	Netto realisert/ urealisert gevinst over resultatet	Kjøp	Salg	Oppgjør	Over- føring til/fra nivå 3	Per 31.12.2020	Andel av netto realisert/ urealisert gevinst over resultatet som relaterer seg til instrumenter som ennå eies per 31.12.2020
Aksjer og andeler	0,2		0,7				0,9	
Sum	0,2		0,7				0,9	

Avstemming finansielle eiendeler som verdsettes basert på ikke-observerbare markedsdata (nivå 3) 2019

Millioner kroner	Per 1.1.2019	Netto realisert/ urealisert gevinst over resultatet	Kjøp	Salg	Oppgjør	Over- føring til/fra nivå 3	Per 31.12.2019	Andel av netto realisert/ urealisert gevinst over resultatet som relaterer seg til instrumenter som ennå eies per 31.12.2019
Aksjer og andeler	0,2						0,2	
Sum	0,2						0,2	

Avstemming av forpliktelser fra finansieringsaktiviteter 2020

Millioner kroner	Per 1.1.2020	Kontant- strøm- mer	Ikke-kontantstrømmer Oppkjøp	Kurs- diffe- ranser	Andre endringer	Per 31.12.2020
Ansvarlig lån	299,8				0,1	299,9

Avstemming av forpliktelser fra finansieringsaktiviteter 2019

Millioner kroner	Per 1.1.2019	Kontant- strøm- mer	Ikke-kontantstrømmer Oppkjøp	Kurs- diffe- ranser	Andre endringer	Per 31.12.2019
Ansvarlig lån	299,7				0,1	299,8

13. Netto inntekter fra investeringer

Millioner kroner	2020	2019
Netto inntekter og gevinster/(tap) fra investeringer i tilknyttede foretak		
Netto inntekter fra tilknyttede foretak	101,7	73,7
Sum netto inntekter og gevinster/(tap) fra investeringer i tilknyttede foretak	101,7	73,7
Netto inntekter og gevinster/(tap) fra finansielle eiendeler til virkelig verdi over resultatet, øremerket		
<i>Aksjer og andeler</i>		
Netto gevinster/(tap) ved realisasjon av aksjer og andeler	(13,3)	
Sum netto inntekter og gevinster/(tap) fra aksjer og andeler	(13,3)	
<i>Obligasjoner og andre verdipapirer med fast avkastning</i>		
Netto renteinntekter/(-kostnader) fra obligasjoner og andre verdipapirer med fast avkastning	23,6	20,6
Urealiserte gevinster/(tap) fra obligasjoner og andre verdipapirer med fast avkastning	(30,0)	21,0
Netto gevinster/(tap) ved realisasjon av obligasjoner og andre verdipapirer med fast avkastning	(5,1)	7,5
Sum netto inntekter og gevinster/(tap) fra obligasjoner og andre verdipapirer med fast avkastning	(11,5)	49,1
Sum netto inntekter og gevinster/(tap) fra finansielle eiendeler til virkelig verdi over resultatet, øremerket	(24,9)	49,1
Netto inntekter og gevinster/(tap) fra obligasjoner som holdes til forfall		
Netto renteinntekt på obligasjoner som holdes til forfall		0,2
Sum netto inntekter og gevinster/(tap) fra obligasjoner som holdes til forfall		0,2
Netto inntekter og gevinster/(tap) fra utlån og fordringer		
Netto renteinntekter/(-kostnader) fra utlån og fordringer	171,9	162,5
Netto gevinster/(tap) fra utlån og andre fordringer	(19,4)	14,2
Sum netto inntekter og gevinster/(tap) fra utlån og fordringer	152,5	176,8
Netto inntekter og gevinster/(tap) fra finansielle forpliktelser målt til amortisert kost		
Netto renteinntekter/(-kostnader) fra ansvarlig lån	(11,9)	(13,4)
Sum netto inntekter og gevinster/(tap) fra finansielle forpliktelser målt til amortisert kost	(11,9)	(13,4)
Netto andre finansinntekter/(-kostnader) ¹	(0,5)	(1,8)
Sum netto inntekter fra investeringer	217,0	284,5
Spesifikasjoner		
Renteinntekter og -kostnader for finansielle eiendeler og forpliktelser som ikke er regnskapsført til virkelig verdi over resultatet		
Samlede renteinntekter for finansielle eiendeler som ikke er regnskapsført til virkelig verdi over resultatet	162,9	164,2
Samlede rentekostnader for finansielle forpliktelser som ikke er regnskapsført til virkelig verdi over resultatet	(11,8)	(13,4)

¹ Netto andre finansinntekter/(-kostnader) inkluderer finansinntekter og -kostnader som ikke er henførbare til enkeltklasser av finansielle eiendeler eller forpliktelser, samt finansielle administrasjonskostnader.

14. Lønn og godtgjørelser

Styrets erklæring om fastsettelse av lønn og annen godtgjørelse

Styret i morforetaket Gjensidige Forsikring ASA har opprettet et godtgjørelsesutvalg, som er felles for de selskapene i konsernet som er underlagt regulatoriske krav til utforming og praktisering av godtgjørelsesordninger. Gjensidige Pensjonsforsikring er en av disse.

Godtgjørelsespolitikken skal til enhver tid være innenfor de rammer som er fastsatt av styret.

Godtgjørelsesutvalget forbereder alle saker om godtgjørelsesordningen som skal avgjøres av styret.

Generelle prinsipper for godtgjørelsespolitikk

Godtgjørelsesordning som gjelder alle ansatte skal være konkurransedyktig, men ikke lønnsledende. Det forventes at de ansatte har et helhetlig syn på hva som tilbys av godtgjørelse og goder.

Godtgjørelsesordningen skal være åpne og prestasjonsbaserte, slik at de i så stor grad som mulig oppleves som rettfærdige og forutsigbare. Det skal være samsvar mellom avtalt prestasjon og den godtgjørelsen som gis. Godtgjørelse og karriereutvikling skal knyttes til oppnåelse av uttrykte strategiske og økonomiske mål og verdigrunnlag, hvor både kvantitative og kvalitative målsettinger tas med i vurderingen.

Målekriteriene skal fremme langsiktig verdiskapning, og så langt det er mulig ta hensyn til faktiske kapitalkostnader.

Godtgjørelsesordningen skal bidra til å fremme og gi incentiver til god risikostyring, motvirke for høy risikotaking og bidra til å unngå interessekonflikter. Fast grunnlønn skal være hovedelement i den samlede godtgjørelsen, som for øvrig består av variabel lønn, pensjon og naturaltelseter.

Beslutningsprosess

Godtgjørelsesutvalget skal forberede saker for styret, og har hovedsak ansvar for følgende:

Godtgjørelsesutvalget skal forberede saker for styret, og har hovedsak ansvar for følgende:

- Utarbeide forslag til og følge opp praktiseringen av retningslinjer og rammer for godtgjørelse
- Årlig vurdere og foreslå godtgjørelse til daglig leder
- Årlig utarbeide forslag til målkort for daglig leder
- Være rådgiver for daglig leder vedrørende den årlige vurderingen av godtgjørelse til øvrige av de ledende ansatte
- Fremme forslag til erklæring om fastsettelse av lønn og annen godtgjørelse til ledende ansatte, ansatte og tillitsvalgte
- Vurdere andre vesentlige personalrelaterte forhold for ledende ansatte

Lønn og andre goder til ledende ansatte / styrende organer 2020

Tusen kroner	Fast lønn/honorar	Opp-tjent variabel lønn	Beregnet verdi av totale fordeler i annet enn kontanter	Opptjente rettigheter i regnskapsåret for pensjonsordning	Årets opp-tjening aksje-basert avlønning	Antall tildelte aksjer	Antall innløste aksjer	Antall ikke innløste aksjer	Eier antall aksjer	Fra-tred-elses-vilkår
Ledelse										
Torstein Ingebretsen, adm dir ⁴	2.479,2	296,5	164,2	162,1	398,0	1.940	1.986	3.969	6.470	¹
Nils Andreas Brekke, økonomidirektør ³	1.476,7	188,8	164,4	292,7	251,6	1.208	1.253	2.569	5.427	²
Helene Bjørkholt, direktør produkt ⁴	1.355,4	173,4	134,4	157,3	220,4	1.010	1.097	2.129	5.027	¹
Lars Ingmar Eng, salgsdirektør ⁴	1.353,5	173,4	134,9	158,8	219,9	1.023	1.095	2.148	4.100	¹
Steffan Lloyd, direktør Fag System ⁴	1.267,3	165,7	134,2	183,4	231,3	1.059	1.157	2.218	-	¹
Åge Sætrevik, investeringsdirektør ⁴	1.470,1	186,2	165,5	173,4	28,5	1.200	1.298	2.498	8.997	¹
Cathrine H. Saxebøl, markedsdirektør ⁴	1.262,9	164,1	134,2	159,8	7,8	930	283	1.445	838	¹

Styret

Catharina Elisabeth Hellerud, styreleder

Ida Berild Guldberg, styremedlem

Erik Ranberg, styremedlem

Joakim Gjørsøe, styremedlem 80,0

Kari Østerud, styremedlem 156,5

¹ 67 år

² 65 år

³ Ytellesbasert pensjonsordning

⁴ Innskuddsbasert pensjonsordning

Lønn og andre goder til ledende ansatte / styrende organer 2019

Tusen kroner	Fast lønn/honorar	Opp-tjent variabel lønn	Beregnet verdi av totale fordeler i annet enn konstanter	Opptjente rettigheter i regnskapsåret for pensjonsordning	Årets opp-tjening aksje-basert avlønning	Antall tildelte, ikke frigitte aksjer	Antall innløste aksjer	Antall aksjer ute-stående	Eier antall aksjer	Fra-tred-elses-vilkår
Ledelse										
Torstein Ingebretsen, adm dir ⁴	2.334,5	284,5	162,3	158,5	233,9	2.318	1.628	4.015	5.234	¹
Nils Andreas Brekke, økonomidirektør ³	1.418,0	181,6	162,7	318,3	166,3	1.505	1.145	2.614	4.299	²
Helene Bjørkholm, direktør produkt ⁴	1.297,1	166,7	134,8	154,8	142,3	1.229	993	2.216	4.399	¹
Lars Ingmar Eng, salgsdirektør ⁴	1.293,6	166,8	132,6	153,4	147,3	1.244	1.028	2.220	3.410	¹
Steffan Lloyd, direktør Fag System ⁴	1.215,7	159,3	132,4	167,1	160,2	1.271	1.100	2.316	7.637	¹
Åge Sætrevik, investeringsdirektør ⁴	1.407,9	179,1	163,2	167,7	181,2	1.440	1.247	2.596	7.773	¹
Cathrine H. Saxebøl, markedsdirektør. ⁴	1.201,6	113,3	132,3	159,3	4,4	758	27	798	536	¹
Styret										
Catharina Elisabeth Hellerud, styreleder										
Ida Berild Guldborg, styremedlem										
Erik Ranberg, styremedlem										
Kari Østerud, styremedlem	150,5									

¹ 67 år² 65 år³ Ytelsesbasert pensjonsordning⁴ Innskuddsbasert pensjonsordning

15. Skatt

Millioner kroner	2020	2019
Spesifikasjon av skattekostnad		
Betalbar skatt	50,8	57,5
Endring utsatt skatt	(10,6)	(9,4)
Sum skattekostnad	40,8	48,6
Forpliktelser ved utsatt skatt og eiendeler ved utsatt skatt		
Forpliktelser ved utsatt skatt og eiendeler ved utsatt skatt nettoføres når det foreligger en juridisk rett til å motregne slike eiendeler/forpliktelser, og når forpliktelser ved utsatt skatt/eiendeler ved utsatt skatt tilhører det samme skatteregimet. Motregnede beløp er som følger:		
Skatteøkende midlertidige forskjeller		
Gevinst- og tapskonto i livsselskap	127,2	159,0
Sum skatteøkende midlertidige forskjeller	127,2	159,0
Skattereduserende midlertidige forskjeller		
Aksjer, obligasjoner og øvrige verdipapirer	(12,0)	(1,3)
Sum skattereduserende midlertidige forskjeller	(12,0)	(1,3)
Netto midlertidige forskjeller	115,2	157,7
Netto forpliktelser ved utsatt skatt/(eiendeler ved utsatt skatt)	28,8	39,4
Avstemming av skattekostnad		
Resultat før skattekostnad	166,8	196,9
Beregnet skatt av resultat før skattekostnad (25 %)	(41,7)	(49,2)
Skatteeffekten av		
Skattefrie inntekter og kostnader	(0,1)	
Gevinst ved salg innenfor fritaksmetoden	1,0	0,6
Sum skattekostnad	(40,8)	(48,6)
Effektiv skattesats	24,5 %	24,7 %
Endring i utsatt skatt		
Forpliktelser/eiendeler ved utsatt skatt per 1. januar	(39,4)	(48,8)
Endring utsatt skatt innregnet i resultatet	10,6	9,4
Forpliktelser ved utsatt skatt/(eiendeler ved utsatt skatt) per 31. desember	(28,8)	(39,4)

16. Forsikringsforpliktelsen splittet på bransje

Millioner kroner	Individuell rente og pensjon				Kollektiv rente og pensjon				Sum 2020
	Kontrakter uten rett til andel av overskudd	Med investeringsvalg	Sum individuell rente og pensjon	Fripoliser	Pensjonskapitalbevis	Innskuddsbasert med investeringsvalg	Innskuddsbasert uten investeringsvalg	Sum kollektiv rente og pensjon	
Premiereserve	2.252,7		2.252,7	3.869,7			1.241,7	5.111,4	7.364,1
Tilleggsavsetninger	7,8		7,8	269,9			18,1	288,0	295,8
Kursreguleringsfond				1,6				1,6	1,6
Fond for regulering av pensjoner							2,7	2,7	2,7
Sum forsikringsforpliktelser i livsforsikring - kontraktsfastsatte forplikt.	2.260,4		2.260,4	4.141,1			1.262,6	5.403,7	7.664,1
Premiereserve		2.494,7	2.494,7		12.008,6	19.942,7		31.951,3	34.446,0
Innskuddsfond						251,5		251,5	251,5
Sum forsikringsforpliktelser i livsforsikring - særskilt investeringsvalgportefølje		2.494,7	2.494,7		12.008,6	20.194,2		32.202,8	34.697,5

Millioner kroner	Individuell rente og pensjon				Kollektiv rente og pensjon				Sum 2019
	Kontrakter uten rett til andel av overskudd	Med investeringsvalg	Sum individuell rente og pensjon	Fripoliser	Pensjonskapitalbevis	Innskuddsbasert med investeringsvalg	Innskuddsbasert uten investeringsvalg	Sum kollektiv rente og pensjon	
Premiereserve	1.906,4		1.906,4	3.869,8			1.119,9	4.989,7	6.896,1
Tilleggsavsetninger	7,2		7,2	261,7			15,2	276,8	284,0
Kursreguleringsfond				21,2				21,2	21,2
Fond for regulering av pensjoner							2,9	2,9	2,9
Sum forsikringsforpliktelser i livsforsikring - kontraktsfastsatte forplikt.	1.913,6		1.913,6	4.152,7			1.138,0	5.290,7	7.204,2
Premiereserve		2.243,0	2.243,0		9.797,0	17.803,5		27.600,5	29.843,5
Innskuddsfond						287,4		287,4	287,4
Sum forsikringsforpliktelser i livsforsikring - særskilt investeringsvalgportefølje		2.243,0	2.243,0		9.797,0	18.090,9		27.887,8	30.130,9

17. Resultatregnskapet, teknisk regnskap

Millioner kroner	Individuell rente og pensjon				Kollektiv rente og pensjon				Sum 2020
	Kontrakter uten rett til andel av overskudd	Med investeringsvalg	Sum individuell rente og pensjon	Fripoliser	Pensjonskapitalbevis	Innskuddsbasert med investeringsvalg	Innskuddsbasert uten investeringsvalg	Sum kollektiv rente og pensjon	
Premieinntekter FER	346,8	262,6	609,4	3,5	299,6	4.447,6	312,8	5.063,5	5.672,8
Inntekter fra investeringer i kollektivporteføljen	56,6		56,6	123,0			31,2	154,2	210,8
Inntekter fra investeringer i inv.valg porteføljen		202,3	202,3		128,1	2.478,8		2.606,9	2.809,2
Andre forsikringsrelaterte inntekter		19,7	19,7		91,6	71,2		162,7	182,4
Erstatninger	(39,8)	(207,9)	(247,7)	(131,9)	(82,0)	(2.816,5)	(201,2)	(3.231,6)	(3.479,3)
Endringer i forsikringsforpliktelsen - kontraktsfastsatte forpliktelser	(271,5)		(271,5)	11,5			(116,7)	(105,1)	(376,6)
Endringer i forsikringsforpliktelsen - særskilt investeringsportefølje		(245,7)	(245,7)		(261,4)	(4.058,8)		(4.320,2)	(4.565,9)
Midler tilordnet forsikringskontraktene - kontraktsfastsatte forpliktelser							(1,7)	(1,7)	(1,7)
Forsikringsrelaterte driftskostnader	(27,2)	(30,8)	(58,0)	(19,9)	(63,6)	(99,7)	(49,9)	(233,1)	(291,1)
Resultat av teknisk regnskap	64,8	0,2	65,0	(13,9)	112,3	22,5	(25,4)	95,6	160,6

Millioner kroner	Individuell rente og pensjon				Kollektiv rente og pensjon				Sum 2019
	Kontrakter uten rett til andel av overskudd	Med investeringsvalg	Sum individuell rente og pensjon	Fripoliser	Pensjonskapitalbevis	Innskuddsbasert med investeringsvalg	Innskuddsbasert uten investeringsvalg	Sum kollektiv rente og pensjon	
Premieinntekter FER	323,4	270,4	593,7	19,5	219,4	4.399,9	325,1	4.963,9	5.557,6
Inntekter fra investeringer i kollektivporteføljen	56,2		56,2	191,0			33,0	224,0	280,2
Inntekter fra investeringer i inv.valg porteføljen		224,9	224,9		190,7	3.369,1		3.559,8	3.784,7
Andre forsikringsrelaterte inntekter		19,0	19,0		78,9	69,3		148,2	167,2
Erstatninger	(33,5)	(253,4)	(286,9)	(109,6)	(349,8)	(1.897,5)	(116,3)	(2.473,1)	(2.760,0)
Endringer i forsikringsforpliktelsen - kontraktsfastsatte forpliktelser	(249,1)		(249,1)	(44,3)			(213,5)	(257,8)	(506,9)
Endringer i forsikringsforpliktelsen - særskilt investeringsportefølje		(230,5)	(230,5)		17,8	(5.816,0)		(5.798,2)	(6.028,7)
Midler tilordnet forsikringskontraktene - kontraktsfastsatte forpliktelser				(24,5)			(1,5)	(26,0)	(26,0)
Forsikringsrelaterte driftskostnader	(27,1)	(27,8)	(54,9)	(18,5)	(60,8)	(94,2)	(47,1)	(220,7)	(275,6)
Resultat av teknisk regnskap	69,8	2,6	72,5	13,6	96,3	30,5	(20,3)	120,1	192,6

18. Flytting av reserver til/ fra andre foretak

Millioner kroner	Individuell rente og pensjon				Kollektiv rente og pensjon				Sum 2020
	Kontrakter uten rett til andel av overskudd	Med investeringsvalg	Sum individuell rente og pensjon	Fripoliser	Pensjonskapitalbevis	Innskuddsbasert med investeringsvalg	Innskuddsbasert uten investeringsvalg	Sum kollektiv rente og pensjon	
Overføring av premiereserver fra andre selskaper		20,5	20,5	3,5	298,8	1.445,0	67,5	1.814,7	1.835,2
Overføring av premiereserve til andre selskaper		(14,5)	(14,5)		(335,8)	(2.328,3)	(126,2)	(2.790,3)	(2.804,8)
Antall kontrakter fra andre		242	242	4	2.577	501	501	3.082	3.324
Antall kontrakter til andre		196	196		5.297	497	497	5.794	5.990

Millioner kroner	Individuell rente og pensjon				Kollektiv rente og pensjon				Sum 2019
	Kontrakter uten rett til andel av overskudd	Med investeringsvalg	Sum individuell rente og pensjon	Fripoliser	Pensjonskapitalbevis	Innskuddsbasert med investeringsvalg	Innskuddsbasert uten investeringsvalg	Sum kollektiv rente og pensjon	
Overføring av premiereserver fra andre selskaper		20,4	20,4	19,5	219,4	1.358,0	66,8	1.663,7	1.684,1
Overføring av premiereserve til andre selskaper		(51,4)	(51,4)		(615,5)	(1.430,8)	(46,0)	(2.092,3)	(2.143,7)
Antall kontrakter fra andre		92	92	16	2.399	504	504	2.919	3.011
Antall kontrakter til andre		112	112		9.348	1.178	1.178	10.526	10.638

19. Erstatninger fordelt på bransjer

Millioner kroner	Individuell rente og pensjon				Kollektiv rente og pensjon				Sum 2020
	Kontrakter uten rett til andel av overskudd	Med investeringsvalg	Sum individuell rente og pensjon	Fripoliser	Pensjonskapitalbevis	Innskuddsbasert med investeringsvalg	Innskuddsbasert uten investeringsvalg	Sum kollektiv rente og pensjon	
Erstatninger	(50,2)	(193,4)	(243,6)	(143,9)	(10,5)	(223,8)	(68,5)	(446,7)	(690,4)
Gjenforsikringsandel av erstatninger	10,4		10,4				5,5	5,5	15,9
Sum betalte erstatninger	(39,8)	(193,4)	(233,2)	(143,9)	(10,5)	(223,8)	(63,0)	(441,2)	(674,5)

Millioner kroner	Individuell rente og pensjon			Kollektiv rente og pensjon				Sum kollektiv rente og pensjon	Sum 2019
	Kontrakter uten rett til andel av overskudd	Med investeringsvalg	Sum individuell rente og pensjon	Fripoliser	Pensjonskapitalbevis	Innskuddsbasert med investeringsvalg	Innskuddsbasert uten investeringsvalg		
Erstatninger	(40,7)	(202,0)	(242,8)	(136,5)	(10,1)	(190,9)	(55,4)	(392,8)	(635,5)
Gjenforsikringsandel av erstatninger	7,3		7,3				12,0	12,0	19,2
Sum betalte erstatninger	(33,5)	(202,0)	(235,5)	(136,5)	(10,1)	(190,9)	(43,4)	(380,8)	(616,3)

20. Analyse av administrasjon-, risiko- og renteresultat

Millioner kroner	Individuell rente og pensjon			Kollektiv rente og pensjon				Sum kollektiv rente og pensjon	Sum 2020
	Kontrakter uten rett til andel av overskudd	Med investeringsvalg	Sum individuell rente og pensjon	Fripoliser	Pensjonskapitalbevis	Innskuddspensjon	Innskuddspensjon		
Administrasjonspremie	67,3	28,8	96,2	8,8	175,8	137,0		321,7	417,8
Administrasjonskostnad	(27,2)	(30,8)	(58,0)	(19,9)	(63,6)	(149,6)		(233,1)	(291,1)
Administrasjonsresultat I	40,1	(1,9)	38,1	(11,1)	112,3	(12,6)		88,6	126,7
Pris for rentegaranti						5,5		5,5	5,5
Fortjenestelement risiko						1,8		1,8	1,8
Administrasjonsresultat II	40,1	(1,9)	38,1	(11,1)	112,3	(5,2)		96,0	134,1
Risikopremie	277,6	8,5	286,1	3,4		295,5		299,0	585,1
Erstatninger	(276,0)	(6,4)	(282,4)	(7,4)		(299,9)		(307,4)	(589,8)
Risikoresultat	1,6	2,2	3,8	(4,0)		(4,4)		(8,4)	(4,6)
Faktisk avkastning	56,6		56,6	123,0		31,2		154,2	210,8
Garantert rente	(32,9)		(32,9)	(126,6)		(22,1)		(148,7)	(181,6)
Endring kursreguleringsfond				19,6				19,6	19,6
Renteresultat	23,8		23,8	16,0		9,1		25,1	48,9
Sum	65,4	0,2	65,6	0,9	112,3	(0,5)		112,7	178,3
Herav til kunde									
Renteresultat	0,6		0,6	14,8		2,3		17,1	17,7
Sum kunder	0,6		0,6	14,8		2,3		17,1	17,7
Herav til eier									
Administrasjonsresultat	40,1	(1,9)	38,1	(11,1)	112,3	(5,2)		96,0	134,1
Risikoresultat	1,6	2,2	3,8	(4,0)		(4,4)		(8,4)	(4,6)
Renteresultat	23,2		23,2	1,2		6,8		8,0	31,2
Resultat av teknisk regnskap	64,8	0,2	65,0	(13,9)	112,3	(2,8)		95,6	160,6

Millioner kroner	Individuell rente og pensjon			Kollektiv rente og pensjon				Sum 2019
	Kontrakter uten rett til andel av overskudd	Med investeringsvalg	Sum individuell rente og pensjon	Fripoliser	Pensjonskapitalbevis	Innskuddspensjon	Sum kollektiv rente og pensjon	
Administrasjonspremie	62,0	28,8	90,8	8,9	157,1	135,0	300,9	391,7
Administrasjonskostnad	(27,1)	(27,8)	(54,9)	(18,5)	(60,8)	(141,3)	(220,7)	(275,6)
Administrasjonsresultat I	34,9	1,0	36,0	(9,7)	96,3	(6,4)	80,2	116,2
Pris for rentegaranti						4,5	4,5	4,5
Fortjenestelement risiko						1,5	1,5	1,5
Administrasjonsresultat II	34,9	1,0	36,0	(9,7)	96,3	(0,3)	86,2	122,2
Risikopremie	259,2	9,0	268,2	5,0		308,8	313,9	582,0
Erstatninger	(249,9)	(7,4)	(257,4)	39,2		(309,2)	(270,1)	(527,4)
Risikoresultat	9,2	1,6	10,8	44,2		(0,4)	43,8	54,6
Faktisk avkastning	56,2		56,2	191,0		33,0	224,0	280,2
Garantert rente	(28,4)		(28,4)	(126,1)		(18,5)	(144,6)	(173,0)
Endring kursreguleringsfond				(15,5)			(15,5)	(15,5)
Renteresultat	27,7		27,7	49,5		14,5	64,0	91,7
Sum	71,9	2,6	74,5	84,0	96,3	13,8	194,0	268,5
Herav til kunde								
Risikoresultat				22,1			22,1	22,1
Renteresultat	2,0		2,0	48,3		3,5	51,8	53,8
Sum kunder	2,0		2,0	70,4		3,5	73,9	75,9
Herav til eier								
Administrasjonsresultat	34,9	1,0	36,0	(9,7)	96,3	(0,3)	86,2	122,2
Risikoresultat	9,2	1,6	10,8	22,1		(0,4)	21,7	32,5
Renteresultat	25,7		25,7	1,2		11,0	12,2	37,9
Resultat av teknisk regnskap	69,8	2,6	72,5	13,6	96,3	10,3	120,1	192,6

21. Nytegning

Millioner kroner	Individuell rente og pensjon				Kollektiv rente og pensjon				
	Kontrakter uten rett til andel av overskudd	Med investeringsvalg	Sum individuell rente og pensjon	Fripoliser	Pensjonskapitalbevis	Innskuddspensjon	Sum kollektiv rente og pensjon		
	År								
Reserve /årlig innskudd									
	2020		105,8	105,8	3,3	1.954,0	295,8	2.253,1	2.358,9
	2019		132,8	132,8	19,6	1.737,2	238,8	1.995,6	2.128,4
Risikopremie									
	2020	46,6		46,6			20,0	20,0	66,6
	2019	44,0		44,0			16,9	16,9	60,9

Det er benyttet forskjellige målebegrep avhengig av produktets forsikringsmessige innhold. For sparerelaterte produkter er det benyttet avtalt innskudd eller overført reserve, for risikobaserte produkter er det benyttet årlig risikopremie.

22. Avkastning i porteføljene

Portefølje	År	Fripolise portefølje ¹	Øvrig kollektiv portefølje ¹	Samlet kollektiv portefølje ¹	Investeringsvalg portefølje	Selskaps portefølje ¹
Bokført avkastning	2020	3,48%	3,18%	3,33%	6,86%	1,92%
Verdijustert avkastning	2020	2,99%	3,19%	3,04%	9,18%	2,20%
Bokført avkastning	2019	4,34%	3,74%	4,14%	4,46%	1,38%
Verdijustert avkastning	2019	4,72%	3,75%	4,38%	15,70%	2,08%
Bokført avkastning	2018	5,61%	4,77%	5,20%	3,84%	1,35%
Verdijustert avkastning	2018	4,30%	3,61%	3,95%	(5,28%)	1,31%
Bokført avkastning	2017	3,75%	3,62%	3,68%	5,73%	1,52%
Verdijustert avkastning	2017	4,47%	3,78%	4,22%	11,05%	1,37%
Bokført avkastning	2016	4,08%	2,99%	3,76%	3,64%	2,02%
Verdijustert avkastning	2016	4,87%	4,11%	4,66%	4,23%	2,24%
Bokført avkastning	2015	5,43%	2,84%	4,67%	4,98%	2,19%
Verdijustert avkastning	2015	5,42%	2,89%	4,68%	6,30%	1,97%

¹ Ved avkastningsberegning er det brukt Dietz metode som er formelverket som inngår i forskrift for beregning av kapitalavkastning i livsforsikring.

23. Endring avsetninger i kontraktsfastsatte forpliktelser

Millioner kroner	2020	2019
Premiereserve		
Per 1. januar	6.896,1	6.336,2
Netto resultatførte avsetninger	455,6	513,5
Overskudd på avkastningsresultatet		2,4
Risikoresultat tilordnet forsikringskontraktene		22,1
Justering av forsikringsforpliktelser fra andre resultatkomponenter	12,3	21,9
Per 31. desember	7.364,1	6.896,1
Tilleggsavsetninger		
Per 1. januar	284,0	241,5
Netto resultatførte avsetninger	11,8	42,5
Per 31. desember	295,8	284,0
Premiefond, innskuddsfond og fond for regulering av pensjoner mv.		
Per 1. januar	2,9	2,9
Netto resultatførte avsetninger	(1,9)	(1,5)
Overskudd på avkastningsresultatet	1,7	1,5
Per 31. desember	2,7	2,9
Kursreguleringsfond		
Per 1. januar	21,2	5,7
Endring avsetning i kursreguleringsfond	(19,6)	15,5
Per 31. desember	1,6	21,2

24. Endring avsetninger i særskilt investeringsvalgportefølje

Millioner kroner	2020	2019
Premiereserve		
Per 1. januar	29.843,5	23.796,2
Netto resultatførte avsetninger	6.842,8	7.455,2
Sum resultatførte endringer i forsikringsforpliktelser	36.686,2	31.251,4
Overføringer mellom fond	(2.240,3)	(1.407,9)
Per 31. desember	34.446,0	29.843,5
Premiefond, innskuddsfond og fond for regulering av pensjoner		
Per 1. januar	287,4	305,6
Netto resultatførte avsetninger	(2.275,2)	(1.426,5)
Sum resultatførte endringer i forsikringsforpliktelser	(1.987,8)	(1.120,9)
Overføringer mellom fond	2.239,4	1.408,3
Per 31. desember	251,5	287,4

25. Aksjebasert betaling

Beskrivelse av de aksjebaserte betalingsordningene

Per 31. desember 2020 har Gjensidige Pensjonsforsikring AS følgende aksjebaserte betalingsordninger:

Aksjebasert godtgjørelse for ledende ansatte med oppgjør i aksjer og kontanter (godtgjørelsesordningen)

Gjensidige har etablert aksjebasert betaling med oppgjør i aksjer for konsernledelse og nærmere definerte ledende ansatte.

Som omtalt i styrets erklæring om fastsettelse av lønn og annen godtgjørelse i note 14 skal halvparten av den variable godtgjørelsen gis i form av aksjer i Gjensidige Forsikring ASA, hvor en tredjedel kan disponeres hvert av de kommende tre år. Den delen som skal dekke skatteforpliktelsen holdes tilbake og gjøres opp i form av kontanter (nettoppgjør) og resten deles ut i form av aksjer.

Den virkelige verdien på tildelingstidspunktet måles basert på markedspris. Beløpet innregnes som en lønnskostnad på tildelingstidspunktet med motpost annen innskutt egenkapital, både for den delen som gjøres opp i aksjer og den delen som gjøres opp i kontanter for å dekke skatteforpliktelser. Det er ikke knyttet spesifikke selskapsrelaterte eller markedsrelaterte opptjeningskriterier til aksjene, men foretaket kan foreta en revurdering dersom etterfølgende resultater og utvikling tilsier at bonusen ble basert på uriktige forutsetninger. Forventet utdeling settes til 100 prosent. Det foretas ingen justering av verdien av den kontantbaserte andelen basert på aksjekursen på rapporteringstidspunktet. Antall aksjer justeres for utdelt utbytte.

Aksjespareprogram for ansatte med oppgjør i aksjer

Gjensidige har etablert et aksjespareprogram for ansatte i konsernet, med unntak av ansatte i Gjensidige Baltic. Alle fast ansatte har anledning til å spare et årlig beløp på inntil 90.000 kroner. Sparingene gjennomføres gjennom faste lønnstrekk, som fire ganger i året benyttes til å kjøpe aksjer. De ansatte får en rabatt i form av tilskudd på 25 prosent, begrenset oppad til 7.500 kroner per år, hvilket tilsvarer maksimal skattefri rabatt. For hver fjerde aksje som eies etter to år vil den ansatte motta én bonusaksje, forutsatt at vedkommende fortsatt er ansatt eller er blitt pensjonist. Det eksisterer ingen øvrige innvinningsbetingelser i denne ordningen.

Den virkelige verdien på tildelingstidspunktet måles basert på markedspris. Rabatten innregnes som en lønnskostnad på tildelingstidspunktet med motpost annen innskutt egenkapital. Verdien av bonusaksjene innregnes som en lønnskostnad over opptjeningsperioden som er to år, med motpost annen innskutt egenkapital.

Måling av virkelig verdi

Virkelig verdi for aksjene som tildeles gjennom den aksjebaserte betalingsordningen for ledende ansatte samt kontantene som for å dekke skatteforpliktelsene, beregnes med utgangspunkt i aksjekursen på tildelingstidspunktet. Beløpet innregnes umiddelbart.

Virkelig verdi for bonusaksjene som tildeles gjennom aksjespareprogrammet beregnes med utgangspunkt i aksjekursen på tildelingstidspunktet, hensyntatt sannsynlighet for at den ansatte fortsatt er ansatt etter to år og at den ansatte ikke har solgt aksjene sine i den samme toårsperioden. Beløpet periodiseres over opptjeningsperioden, som er to år.

Forutsetninger benyttet i beregning av virkelig verdi på tildelingstidspunktet var som følger

	Godtgjørelsesordningen		Aksjespareprogrammet	
	2020	2019	2020	2019
Vektet gjennomsnittlig aksjekurs (NOK)	189,00	143,00	192,65	163,02
Forventet avgang	I/A	I/A	10%	10%
Forventet salg	I/A	I/A	5%	5%
Bindingstid (år)	3	3	2	2
Forventet utbytte (NOK per aksje) ¹	6,45	10,92	6,45	10,92

¹ Forventet utbytte er beregnet basert på konsernets faktiske resultat etter skattekostnad per tredje kvartal, grosset opp til et fullt år, gitt maksimal utbytteutdeling tilsvarende 80 prosent av resultat etter skattekostnad. Dette er gjort som en teknisk beregning da foretakets prognose for resultat i fjerde kvartal ikke kunne benyttes på det tidspunktet beregningene ble gjort.

Personalkostnader

Millioner kroner	2020	2019
Godtgjørelsesordningen for ledende ansatte	1,0	1,2
Aksjespareprogram for ansatte	0,3	0,3
Sum kostnader	1,3	1,5

Aksjespareprogrammet

	2020	2019
Antall bonusaksjer		
Utestående 1. januar	3.359	2.812
Tildelt i løpet av perioden	1.506	1.536
Gått tapt i løpet av perioden	(202)	
Overført i løpet av perioden	(1.698)	(1.304)
Kansellert i løpet av perioden	(103)	(65)
Flyttinger til/(fra) i løpet av perioden	81	380
Utestående 31. desember	2.943	3.359
Kan utøves 31. desember	0	0
Gjennomsnittlig gjenværende levetid på utestående bonusaksjer	0,96	1,02
Vektet gjennomsnittlig virkelig verdi på tildelte bonusaksjer	175,94	135,53
Vektet gjennomsnittlig aksjekurs på bonusaksjer utøvd i løpet av perioden	192,65	163,02

Vektet gjennomsnittlig utøvelseskurs vil alltid være 0 siden ordningen omfatter bonusaksjer og ikke opsjoner.

Godtgjørelsesprogrammet

	Antall aksjer 2020	Antall kontant- oppgjorte aksjer 2020	Antall aksjer 2019	Antall kontant- oppgjorte aksjer 2019
Antall aksjer				
Utestående 1. januar	8.263	7.267	6.912	6.127
Tildelt i løpet av perioden	3.682	3.219	4.545	3.972
Utøvd i løpet av perioden	(3.983)	(3.510)	(3.543)	(3.162)
Flyttinger til/(fra) i løpet av perioden				
Justering dividende i løpet av perioden	516	450	349	330
Utestående 31. desember	8.478	7.426	8.263	7.267
Kan utøves 31. desember	0	0	0	0
Gjennomsnittlig gjenværende levetid på utestående aksjer	0,80	0,80	0,73	0,73
			2020	2019
Vektet gjennomsnittlig virkelig verdi på tildelte aksjer ²			189,00	143,00
Vektet gjennomsnittlig aksjekurs på aksjer utøvd i løpet av perioden			201,02	143,00
Verdi av tildelte aksjer som skal gjøres opp i kontanter			191,40	184,25

² Virkelig verdi er fastsatt med utgangspunkt i markedsverdien av aksjen på tildelingstidspunktet.

Vektet gjennomsnittlig utøvelseskurs vil alltid være 0 siden ordningen omfatter aksjer og ikke opsjoner.

26. Andeler i tilknyttede foretak

Millioner kroner	Forretnings- kontor	Eierandel	Kostpris 31.12.2020	Balanseført verdi 31.12.2020	Kostpris 31.12.2019	Balanseført verdi 31.12.2019
Tilknyttede foretak						
Malling & Co Eiendomsfond IS - Kollektivporteføljen	Oslo, Norge	24,0 %	803,2	1.036,4	792,3	958,2
Malling & Co Eiendomsfond IS - Investeringsvalgporteføljen	Oslo, Norge	38,4 %	1.466,8	1.661,4	1.116,6	1.290,3
Sum tilknyttede foretak		62,4 %	2.270,0	2.697,8	1.908,9	2.248,5

Millioner kroner	Eiendeler	Egenkapital	Gjeld	Inntekter	Resultat	Resultat inntektsført
For hele foretaket 2020						
Tilknyttede foretak - tilleggsinformasjon						
Malling & Co Eiendomsfond IS	3.727,4	3.618,2	109,2	103,5	96,6	
For hele foretaket 2019						
Tilknyttede foretak - tilleggsinformasjon						
Malling & Co Eiendomsfond IS	3.208,3	3.162,2	46,2	75,9	71,0	

27. Rett-til-bruk eiendom og leieforpliktelse

Millioner kroner	2020	2019
Rett til bruk eiendom		
Anskaffelseskost		
Per 1 januar	13,1	
Implementering av IFRS 16		27,7
Avhending		(14,6)
Per 31. desember	13,1	13,1
Avskrivning og tap ved verdifall		
Per 1. januar	(2,8)	
Avskrivning	(2,8)	(2,8)
Per 31. desember	(5,6)	(2,8)
Balanseført verdi per 31. desember	7,5	10,3
Avskrivningsmetode	Lineær	Lineær
Utnyttbar levetid (år)	3	4
Sammendrag av leieforpliktelsen i årsregnskapet		
Per 1. januar	10,3	27,7
Endring i leieforpliktelser		(15,0)
Nye leieforpliktelser	10,3	12,8
Betalte avdrag (kontantstrøm)	(2,9)	(3,1)
Betalte renter (kontantstrøm)	0,3	0,7
Per 31. desember	7,7	10,3
Udiskontert leieforpliktelse og forfallsmønster kontantstrømmer		
Under 1 år	2,9	2,9
1-2 år	2,9	2,9
2-3 år	2,3	2,9
3-4 år		2,2
Sum udiskontert leieforpliktelse 31. desember	8,0	10,9
Rente	3,03%	3,03%

For å avgjøre om en kontrakt inneholder en leieforpliktelse, vurderes det om kontrakten gir retten til å kontrollere bruken av en identifisert eiendel. For Gjensidige Pensjonsforsikring AS anses dette å være tilfelle kun for husleieavtaler. Husleieavtaler med varighet kortere enn 12 måneder på

ikrafttredelsestidspunktet for IFRS 16 er unntatt fra innregning på grunn av kort varighet.

Leieperioden beregnes basert på avtalens varighet pluss eventuelle opsjonsperioder dersom disse med rimelig sikkerhet

vil bli utøvd. Felleskostnader osv. er ikke innregnet i leieavtalen for leiekontraktene.

Diskonteringsrenten for leieavtalene bestemmes ved å se på observerbare lånerenter i obligasjonsmarkedet. Rentene er tilpasset den faktiske leiekontraktens varighet.

Rentebetalinger knyttet til leieavtaler presenteres som en kontantstrøm fra finansieringsaktiviteter da dette samsvarer best med formålet med dette leiearrangementet.

Gjensidige Pensjonsforsikring AS har innregnet sine leieforpliktelser til nåverdien av de gjenværende leiebetalingerne, diskontert med marginal lånerente på tidspunktet for førstegangsanvendelse, samt innregnet tilhørende rett-til-bruk eiendeler til et beløp som tilsvarer leieforpliktelsen, i henhold til den modifiserte retrospektive metode.

GPF har ikke fått reduksjon i leiekostnader eller andre lettelser som følge av covid-19, og har derfor ingen ytterligere opplysninger iht. IFRS 16.60A.

28. Handlingsplan for likestilling og mot diskriminering

Personal-område	Bakgrunn for tiltak Hva viste undersøkelsen av diskrimineringsrisikoer og hindre for likestilling? Er tiltaket knyttet til ett eller flere diskrimineringsgrunnlag?	Beskrivelse av tiltak Hvilke tiltak har blitt iverksatt?	Mål for tiltaket Hvordan vil tiltakene bidra til likestilling? Hvordan måle suksess?	Ansvarlig Hvem har ansvar for å følge opp og gjennomføre ulike tiltak?	Frist/status Frist? Utsatt, påbegynt eller ferdig	Resultat Hvordan fungerte tiltaket og prosessen?
Balanse arbeid og familieliv	Samlinger/møter/ kurs blir lagt til ettermiddager, kvelder, helger, eller med lang reisevei	Skape bevissthet rundt hvordan valg av sted og tidspunkt for samlinger/møter/kurs ubevisst kan bidra til diskriminering og hindre likestilling.	Gi alle like muligheter for deltakelse	Konsern-direktør Organisasjon HR og Utredning (OHU)	Utsatt	Det meste har vært gjennomført digitalt i 2020, slik at vi må sette fokus på dette igjen når samfunnet åpnes opp igjen.
Balanse arbeid og familieliv	Turnover er større i gruppen som har hatt foreldrepermisjon de to siste årene, enn hos øvrige ansatte	Etablere nettverk (barsegruppe) for ansatte som er i permisjon. Etablere samtalemal til bruk for leder før, under og etter permisjonstiden.	Få ned turnover for nevnte gruppe. Bidrar til at andelen kvinnelige ansatte øker.	Konsern-direktør OHU	Utsatt	Av praktiske årsaker er dette blitt satt på vent, men arbeidet vil bli gjenopptatt i 2021.
Fordommer/holdninger	Ansattes holdninger og fordommer påvirker møtet både med kollegaer, kunder og samarbeidspartnere.	Gjennomført webinar "Rosa Kompetanse" med tilhørende podcast.	Bidra til at alle ansatte skal oppleve å bli møtt med respekt og å kunne være seg selv også på jobb.	Konsern-direktør OHU	Påbegynt	Mange gode tilbakemeldinger. Ca. 130 ansatte fra hele konsernet deltok. Setter opp tilsvarende webinar i Q1 2021.
Fordommer/holdninger	Ansattes holdninger og fordommer påvirker møtet både med kollegaer, kunder og samarbeidspartnere. Fare for at fordommer og holdninger skaper hindre for likestilling og diskriminering	Synliggjøre gode historier rundt arbeidsinkludering.	Bidra til et inkluderende miljø hvor vi anerkjenner, utvikler og bruker den ansattes mangfoldskompetanse.	Konsern-direktør OHU	Påbegynt	Gjennom flere beste praksisintervjuer på intranettet og Gjensidige TV har vi bidratt til å synliggjøre betydningen av arbeidsinkludering, og at mange har mye å bidra med selv om man har en litt annen CV.

Personal-område	Bakgrunn for tiltak Hva viste undersøkelsen av diskrimineringsrisikoer og hindre for likestilling? Er tiltaket knyttet til ett eller flere diskrimineringsgrunnlag?	Beskrivelse av tiltak Hvilke tiltak har blitt iverksatt?	Mål for tiltaket Hvordan vil tiltakene bidra til likestilling? Hvordan måle suksess?	Ansvarlig Hvem har ansvar for å følge opp og gjennomføre ulike tiltak?	Frist/ status Frist? Utsatt, påbegynt eller ferdig	Resultat Hvordan fungerte tiltaket og prosessen?
Forfremmelse	Alle ansatte skal ha like muligheter for karriereutvikling og forfremmelse	Påse god kjønnsbalanse i alle HR-prosesser, inkl. talent-program, mentor-program, lederutvikling og rekruttering.	Gi alle ansatte like muligheter, og bidra til at andelen kvinnelige ledere øker.	Konsern-direktør OHU	Iverksatt	Gjennom økt bevissthet rundt viktigheten av god kjønnsbalanse ser vi at det har bidratt til at vi gjennom 2020 har hatt en god kjønnsbalanse i de ulike prosessene.
Forfremmelse	Alle ansatte skal ha like muligheter for karriereutvikling og forfremmelse	Alle ansatte skal ha egen utviklingsplan, og ledige stillinger skal lyskes ut internt	Gi alle ansatte like muligheter for forfremmelse /intern mobilitet	Konsern-direktør OHU	Iverksatt	Ifølge HR dashbord for Q4 2020, så har det vært vekst i antall utviklingsmål i konsernet.
Inkludering	Bidra til at folk som står på utsiden av arbeidslivet f.eks som har CV med hull gis muligheter	Aktivt legge til rette for arbeidsinkludering gjennom samarbeidsavtale "Vi inkluderer"	Gi flere som står utenfor arbeidslivet en mulighet hos oss, og skape forståelse for viktigheten av hver enkelts mangfolds-kompetanse.	Konsern-direktør OHU	Påbegynt	Arbeidet har vært krevende da veldig mange ansatte har jobbet hjemmefra, og at vi dermed har hatt færre muligheter til å tilby praksisplasser og arbeidstrening. Til tross for dette har vi i 2020 rekruttert ansatte med "CV med hull i" og hatt kandidater på praksisplass og arbeidstrening. Arbeidet kan forhåpentligvis intensiveres ytterligere i 2021.
Lønns- og arbeidsvilkår	Lønnsforskjeller mellom kvinner og menn	Foreta en gjennomgang av det årlige lønnsoppgjøret for å avdekke eventuelle lønnsforskjeller knyttet til kjønn Fra 2018 har ansatte som kommer tilbake etter min. 5 måneder foreldrepermisjon fått et ekstra lønnstrinn, eventuelt 1,3 %.	Lik lønn for likt arbeid	Konsern-direktør OHU	Iverksatt	Per Q4 2020 (Q4 2019) hadde kvinner i gjennomsnitt 87,4 % prosent av menns lønn totalt i Gjensidige Norge.

Personal-område	Bakgrunn for tiltak Hva viste undersøkelsen av diskrimineringsrisikoer og hindre for likestilling? Er tiltaket knyttet til ett eller flere diskrimineringsgrunnlag?	Beskrivelse av tiltak Hvilke tiltak har blitt iverksatt?	Mål for tiltaket Hvordan vil tiltakene bidra til likestilling? Hvordan måle suksess?	Ansvarlig Hvem har ansvar for å følge opp og gjennomføre ulike tiltak?	Frist/status Frist? Utsatt, påbegynt eller ferdig	Resultat Hvordan fungerte tiltaket og prosessen?
Mangfold	Det gjøres mye bra innenfor områdene mangfold og inkludering, men det mangler en tydelig retning og målsetting.	Utarbeide og forankre en instruks for mangfold for selskapet.	Bidra til å få en tydelig retning på arbeidet med mangfold og inkludering.	Konsern-direktør OHU	Påbegynt	Instruks for mangfold underlagt selskapets bærekraftspolicy er utarbeidet. Implementering vil starte i Q1 2021.
Mangfold	Bidra til bedre ledelse av mangfold	Sertifisere mangfoldsledere	I større grad anerkjenne, utvikle og bruke mangfoldskompetansen hos de ansatte	Konsern-direktør OHU	Påbegynt	Vi har i 2020 sertifisert 2 mangfoldsledere i regi av Seema (Senter for mangfoldsledelse) og Standard Norge.
Rekruttering	Stillingsannonse appellerer mer til et bestemt kjønn.	Fokus på bruken av type ord i stillingsannonser.	Sikre god kjønnsbalanse og at vi tiltrekker oss søkere med ulik kompetanse, bakgrunn og erfaring.	Konsern-direktør OHU	Iverksatt	Vi registrerer ikke kjønn på søkere, og kan derfor ikke vise til konkrete målinger av kjønnsbalansen blant søkere til ledige stillinger. Vi er allikevel av den oppfatning at vi har en bedret kjønnsbalanse og ser at vi til konkrete mannsdominerte stillinger har rekruttert inn flere kvinner i år. Ved å fokusere mer på jobben enn ønskede kvalifikasjoner ser vi at vi får søkere med andre bakgrunner enn vi har tradisjon for å rekruttere.
Rekruttering	Sikre rettferdig og kjønnsnøytral rekrutteringsprosess.	Ha minst en representant fra hvert kjønn med i sluttrunden av intervjuer til lederstillinger.	God kjønnsbalanse i ledergrupper.	Konsern-direktør OHU	Iverksatt	I 2020 har andelen kvinnelige ledere gått opp til 39,3% i Q3 mot 38,3% på samme tid i fjor.
Rekruttering	Screening og 1. gangs intervju gjennomføres av leder.	Bruker andre metoder for screening og 1. gangs intervjuer slik at leder ikke sitter alene med dette.	God kjønnsbalanse og mangfold i videre prosess.	Konsern-direktør OHU	Påbegynt	Ved involvering av flere øker objektiviteten i prosessen og dermed bidrar til å redusere muligheten for diskriminering.
Sosiale arrangementer	Alle ansatte skal føle seg vel også i sosiale sammenhenger	Alkoholфри alternativer skal være lett tilgjengelig. Det samme gjelder alternativer til matrett.	Alle ansatte skal oppleve at sosiale arrangementer er "åpne" for alle.	Konsern-direktør OHU	Påbegynt	Det har vært lite sosiale arrangementer i 2020 og vi tar derfor dette med oss videre til neste år.

Personal-område	Bakgrunn for tiltak Hva viste undersøkelsen av diskrimineringsrisikoer og hindre for likestilling? Er tiltaket knyttet til ett eller flere diskrimineringsgrunnlag?	Beskrivelse av tiltak Hvilke tiltak har blitt iverksatt?	Mål for tiltaket Hvordan vil tiltakene bidra til likestilling? Hvordan måle suksess?	Ansvarlig Hvem har ansvar for å følge opp og gjennomføre ulike tiltak?	Frist/status Frist? Utsatt, påbegynt eller ferdig	Resultat Hvordan fungerte tiltaket og prosessen?
Trakassering, seksuell trakassering og kjønnsbalansert vold	Alle ansatte skal oppleve å bli behandlet med respekt, omtanke og høflighet	Bevisstgjøre alle ansatte om "Retningslinjer mot uønsket seksuell oppmerksomhet" både gjennom avdelingsmøter og i forkant av årsfester/julebord/s tørre samlinger. Nye retningslinjer kom i 2018, men disse minner vi stadig om.	Skape et trygt arbeidsmiljø. Måles gjennom HMS undersøkelsen	Konserndirektør OHU	Iverksatt	I tråd med selskapets HMS-handlingsplan skal alle ledere ha satt temaet på agendaen i avdelingsmøter og gjennomført risikovurdering med tilhørende tiltak. Se for øvrig kapittelet om HMS i årsrapporten i forhold til verdier skapt.
Utviklingsmuligheter/opplæring	Alle ansatte skal ha like muligheter for karriereutvikling	Legge til rette for like muligheter for kompetanseheven de tiltak, f.eks. sted/tid for kurs Mer kontinuerlig medarbeiderutvikling der ansatte selv har stor mulighet til å påvirke egen utvikling.	Gi alle ansatte like muligheter for karriereutvikling	Konserndirektør OHU	Påbegynt	Gjennom året har Gjensidige flyttet 65 prosent av kompetanse-tilbudet digitalt for å sikre ønsket kompetanseutvikling.

Erklæring fra styret og daglig leder

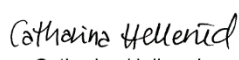
Styret og daglig leder har i dag behandlet og fastsatt godkjent årsberetning og årsregnskap for Gjensidige Pensjonsforsikring AS for kalenderåret 2020 og per 31. desember 2020 (årsrapporten 2020).

Vi erklærer etter beste overbevisning at årsregnskapet for 2020 er utarbeidet i samsvar med IFRS som fastsatt av EU, med krav til tilleggsopplysninger som følger av regnskapsloven, herunder Forskrift om årsregnskap for livsforsikring. Regnskapsopplysningene gir et rettvisende bilde av foretakets

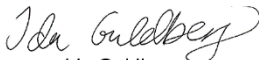
eiendeler, gjeld, finansielle stilling og resultat som helhet, samt at årsberetningen gir en rettvisende oversikt over viktige begivenheter i regnskapsperioden og deres innflytelse på årsregnskapet, nærstående vesentlige transaksjoner og de mest sentrale risiko- og usikkerhetsfaktorer virksomheten står overfor i neste regnskapsperiode.

Oslo, 11. februar 2021

Styret i Gjensidige Pensjonsforsikring AS

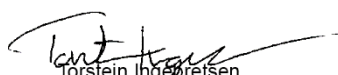

Catharina Hellerud
Styreleder

Kari Østerud

Ida Guldborg

Erik Ranberg

Joakim Gjersøe

Torstein Ingebrechtsen
Daglig leder

Gjensidige er et ledende nordisk skadeforsikrings-
selskap notert på Oslo Børs. Vi har om lag
3.700 medarbeidere og tilbyr skadeforsikring i
Norge, Danmark, Sverige og Baltikum.
I Norge tilbyr vi også bank, pensjon og sparing.

Konsernets driftsinntekter var 28 milliarder
kroner i 2020, mens forvaltningskapitalen
utgjorde 118 milliarder kroner.